

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Δ'

Τετάρτη 4 Οκτωβρίου 2006

Αθήνα, σήμερα στις 4 Οκτωβρίου 2006, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.16' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΤΡΑΓΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται η κυρία Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από την κ. Βέρα Νικολαΐδου, Βουλευτή Β' Πειραιώς, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Η Βουλευτής Τρικάλων κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Κτηνοτροφικών Συλλόγων Νομού Λάρισας ζητεί την αύξηση της τιμής του γάλακτος.

2) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κύριοι Καλαθάς Ηλίας και Κουτλής Γεώργιος, καπνοπαραγωγοί, ζητούν την αυτοτελή φορολόγηση των οικοτεχνικών μονάδων επεξεργασίας φυσικού καπνού.

3) Η Βουλευτής Πέλλας κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Βεγορίτιδας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την αντικατάσταση της γεώτρησης για την ύδρευση του οικισμού Ξανθογαγίων του Δήμου του.

4) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥ-ΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κύριοι Καλαθάς Ηλίας και Κουτλής Γεώργιος, καπνοπαραγωγοί, ζητούν την αυτοτελή φορολόγηση των οικοτεχνικών μονάδων επεξεργασίας φυσικού καπνού.

5) Η Βουλευτής Ηλείας κ. ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία κάτοικοι του συνοικισμού Λαμπετίου του Δήμου Πύργου ζητούν την κατάργηση του σχεδίου πόλης της περιοχής τους.

6) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Συνεργείων Αυτοκινήτων και Μηχανημάτων Νομού Λάρισας ζητεί να διατηρηθεί η δυνατότητα ίδρυσης Κ.Τ.Ε.Ο. από τους μηχανικούς αυτοκινήτων.

7) Ο Βουλευτής Α' Αθηνών κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ και ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Β' Πειραιώς κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Ειδικού Γυμνασίου – Λυκείου Αθηνών ζητεί την άμεση αντικατάσταση των σχολικών λεωφορείων της εν λόγω Σχολικής Μονάδας κ.λπ..

8) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Υγείας Πάρου ζητεί την ανάκληση της απόφασης μετακίνησης παθολόγου γιατρού από το πιο πάνω Κέντρο.

9) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αμοργού και οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων Δονούσας, Ηρακλείας, Κουφονησίων και Σχοινούσας ζητούν τον ορισμό Διευθύνουσας Υπηρεσίας της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Νάξου.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 13331/27-7-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μανόλη Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 8468/11-9-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της αριθ. 13331/27-07-2006 ερώτησης του Βουλευτή κ.. Μανόλη Στρατάκη με θέμα παράνομες μεταφορές από φορτηγά ιδιωτικής χρήσης σας γνωρίζουμε, κατά λόγο αρμοδιότητας, τα ακόλουθα:

Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (Υπ.Ε.Ε.), στα πλαίσια των προγραμματισμένων ελέγχων διακίνησης, ελέγχει και τη μεταφορά εμπορευμάτων και προϊόντων πάσης φύσεως, για τη διαπίστωση έκδοσης φορολογικών στοιχείων διακίνησης και μεταφοράς.

Επίσης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 3446/2006, ο οποίος αντικατέστησε τον ν.2800Ι2000, οι παραπάνω έλεγχοι εντατικοποιούνται και προς την κατεύθυνση ελέγχου της νομιμότητας κυκλοφορίας και μεταφοράς των φορτηγών ιδιωτικής χρήσης (Φ.Ι.Χ.) αυτοκινήτων (επιχειρήσεων, πρακτορείων μεταφορών κλπ.).

Σε κάθε περίπτωση που από τους ελέγχους διαπιστώνονται παραβάσεις, όπως παράνομη παραχώρηση της χρήσης των Φ.Ι.Χ., παράνομες μεταφορές αγαθών με Φ.Ι.Χ. για λογαριασμό τρίτων, με ή χωρίς κόμιστρο, επιβάλλονται άμεσα, με βάση την παραπάνω νομοθεσία, οι ποινές και τα νέα διοικητικά πρόστιμα. Από την έναρξη ισχύος του παραπάνω νόμου (10-03-2006) μέχρι και 31-07-2006 διαπιστώθηκαν 106 παραβάσεις και επιβλήθηκαν οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Οι έλεγχοι από τα συνεργεία της Υπ.Ε.Ε. για την εφαρμογή των κείμενων διατάξεων, αποσκοπούν στην διασφάλιση των δημοσίων εσόδων και τον περιορισμό του αθέμιτου ανταγωνισμού, διενεργούνται στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της και διέπονται από πνεύμα ισονομίας και χρηστής διοίκησης προς όλους τους φορολογούμενους επαγγελματίες.

Ο Υφυπουργός
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ*

2. Στην με αριθμό 13383/1-8-06 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2/45022/0021/23-8-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ανωτέρω ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, με την οποία επανέρχεται στο θέμα της μετατροπής σε αορίστου χρόνου της σχέσης εργασίας συμβασιούχων του Τελόγλειου Ιδρύματος, παραπέμπουμε στην με αριθ. 2/37301/0021/18-7-2006 απάντησή μας, σε ομοίου περιεχομένου ερώτηση της ίδιας Βουλευτού με την οποία έχει απαντηθεί το τίθεμένο ερώτημα.

Ο Υφυπουργός
ΠΕΤΡΟΣ ΔΟΥΚΑΣ*

3. Στην με αριθμό 13612/28-8-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κων/νου Σπηλιώπου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2/48852/0026/12-9-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 13612/28-8-06, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής Νομού Αχαΐας κ. Κωνσταντίνος Σπηλιώπουλος, αναφορικά με τη δαπάνη του έργου «Κατασκευή δρόμου προς τον τηλεσκόπιο ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ» στο όρος Χελμός των Καλαβρύτων και όσον αφορά τα ερωτήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά μας, σας κάνουμε γνωστά τα εξής:

Από στοιχεία που μας εστάλησαν από την Υ.Δ.Ε. στο Νομό Αχαΐας, προκύπτει ότι η συγκεκριμένη δαπάνη αφορά τη 16η εντολή πληρωμής του έργου «Βελτίωση επαρχιακής οδού Διακοπτού - Πούντας - Καλαβρύτων». Τα συμπληρωματικά δικαιολογητικά της εν λόγω δαπάνης που ζητήθηκαν από την ως άνω Υ.Δ.Ε., διαβιβάστηκαν σ' αυτήν στις 28-4-06, την τελευταία δηλαδή εργάσιμη ημέρα πριν το κλείσιμο του οικονομικού έτους 2005 των δημοσίων επενδύσεων (30-4-2006).

Η Υ.Δ.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 2362/1995, προέβη στην οίκοθεν έκδοση του υπ' αριθ. 136/05 χρηματικού εντάλματος προπληρωμής, προκειμένου το ποσό της εν λόγω δαπάνης (661.500,00 ευρώ), να εμφανισθεί στη δημόσια ληψοδοσία. Στη συνέχεια, τα δικαιολογητικά της εν λόγω δαπάνης με τις απόψεις της οικείας Υ.Δ.Ε. για τη νομιμότητα αυτής, διαβιβάστηκαν στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό Αχαΐας, προκειμένου να ασκηθεί ο προβλεπόμενος, από τις διατάξεις του Π.Δ. 774/80 «Περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενον των περί του Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων υπό τον τίτλον Οργανισμός Ελεγκτικού Συνεδρίου» (ΦΕΚ 189 Α), έλεγχος της δαπάνης.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών (Γ.Λ.Κ.), ενήργησαν μέσα στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από την υφιστάμενη νομοθεσία διαδικασίας.

Τέλος, για τα υπόλοιπα ερωτήματα αρμόδιος να απαντήσει είναι ο συνεννοούμενος Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Ο Υφυπουργός
ΠΕΤΡΟΣ ΔΟΥΚΑΣ*

4. Στην με αριθμό 12233/27-6-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Θεόδωρου Καραόγλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 21/118/ΑΣ2013/21-7-06 έγγραφο από την Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη

απάντηση:

«Απαντώντας στην ανωτέρω ερώτηση και σε ότι αφορά τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εξωτερικών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Διεύθυνση Ε.Α.Ρ.Θ., το οποίο αποτελεί σημείο επαφής της διαδικασίας που προβλέπεται από την Σύμβαση ESPOO (διασυνοριακή ρύπανση), ζήτησε με έγγραφό του (Α.Π. 115218/22-2-06) από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εξωτερικών, όπως ενεργήσει προς τη Βουλγαρική πλευρά, προκειμένου να ενεργοποιηθεί η Σύμβαση ESPOO, αναφορικά με την κατασκευή πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στο Μπέλενε της Βουλγαρίας. Ο συγκεκριμένος πυρηνικός σταθμός θα αντικαταστήσει αυτόν του Κοσλοντούι που τερματίζει την λειτουργία του.

Με βάση το ανωτέρω έγγραφο, η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εξωτερικών, απευθύνθηκε στις 27-02-06 προς την Πρεσβεία Σόφιας, προκειμένου να ζητηθεί επισήμως από την βουλγαρική πλευρά, να τεθεί σε εφαρμογή η διαδικασία η προβλεπόμενη από το άρθρο 3 παράγραφος 7 της Συμβάσεως ESPOO.

Η Πρεσβεία Σόφιας μας διαβίβασε στις 24-03-06 την επίσημη Βουλγαρική απάντηση, η οποία καταλήγει με την διαβεβαίωση «ότι δεν πρέπει να αναμένονται κανενός είδους διασυνοριακές επιδράσεις πάνω στο περιβάλλον της Ελλάδας σαν συνέπεια του σχεδιασμού, της κατασκευής και της μελλοντικής εκμετάλλευσης του Πυρηνικού Σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Μπέλενε». Την βουλγαρική αυτή απάντηση γνωστοποιήσαμε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων / Διεύθυνση ΕΑΡΘ.

Παράλληλα, με έγγραφο της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Εξωτερικών (Α.Π.Φ. 4260/ΑΣ 233/05-07-06), ζητήσαμε από το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. / Διεύθυνση ΕΑΡΘ να μας γνωρίσει εάν η εν λόγω βουλγαρική απάντηση κρίνεται επαρκής, ή θεωρεί σκόπιμο να ζητηθούν πρόσθετα συγκεκριμένα στοιχεία από τη Βουλγαρία. Τελούμε εν αναμονή της σχετικής απαντήσεως του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Επισημαίνουμε επίσης ότι, η Βουλγαρία, η οποία προβλέπεται να προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον Ιανουάριο του 2007, έχει προσαρμόσει τη νομοθεσία της στις επιταγές του σχετικού κοινοτικού κεκτημένου στο οποίο ανήκουν όλες οι Διεθνείς Συμβάσεις που προβλέπουν την προστασία του περιβάλλοντος από την εκμετάλλευση της πυρηνικής ενέργειας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την πορεία κατασκευής του πυρηνικού σταθμού, την πορεία υλοποίησης του οποίου αποτυπώνει στις σχετικές τακτικές εκθέσεις προόδου, ενώ σε τυχόν περίπτωση που διαπιστώσει παρέκκλιση από αυτές, καλεί το κράτος μέλος για άμεση θεραπεία των διαπιστωθέντων παρεκκλίσεων.

Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Εξωτερικών παρακολουθεί στενά την πορεία εξέλιξης του έργου της κατασκευής πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Μπέλενε, προκειμένου εφόσον βεβαιωθεί απαιτηθεί, να γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες τόσο σε διμερές όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Η Υπουργός
ΝΤΟΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ*

5. Στην με αριθμό 12782/12-7-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φώτη Κουβέλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2415/18-8-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής ερώτησης και σύμφωνα με τα στοιχεία της αρμόδιας Υπηρεσίας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α) Στην με αριθμό 2/26028/0022/10-5-2002 εγκύκλιο «παροχή οδηγιών για την υλοποίηση μισθολογικής πολιτικής έτους 2002», αναφέρεται ότι «Με όμοιες αποφάσεις παρέχεται η δυνατότητα να επεκτείνονται εν όλω ή εν μέρει, οι ρυθμίσεις των συλλογικών συμφωνιών που αφορούν στη χορήγησή πρό-

σθετης παροχής ποσού μέχρι εκατόν εβδομήντα έξι (176 ευρώ) και στους μονίμους και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 2470/97, υπαλλήλους του Δημόσιου, των Ο.Τ.Α. και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. που δεν έχουν υπογράψει συλλογικές συμφωνίες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω υπάλληλοι δεν λαμβάνουν καμιά άλλη πρόσθετη παροχή (επίδομα, αποζημίωση κ.λπ.) από οποιαδήποτε πηγή, εντός ή εκτός τακτικού προϋπολογισμού.

Β) Στην παρ. 4 της με αρ.2/47883/0022/16-9-2002 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, σχετικά με τη χορήγηση ειδικής παροχής στους υπαλλήλους των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, καθορίζεται ότι: «Η ειδική παροχή συμψηφίζεται με οποιοδήποτε άλλες παροχές, επιδόματα και αποζημιώσεις, εκτός των καταβαλλομένων από συμμετοχή σε συλλογικά όργανα αποζημιώσεων, που λαμβάνουν οι δικαιούχοι αυτής, ανεξάρτητα από την πηγή που καταβάλλονται, καθώς και με τη μηνιαία αμοιβή που προβλέπεται από την 2/81283/0022/24-11-1999 κοινή υπουργική απόφαση, όπως αυτή αναπροσαρμόστηκε με την 2/31564/0022/3-7-2002 όμοια. Επίσης στην περίπτωση των υπαλλήλων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που είναι δικαιούχοι, εκτός του επιδόματος της παρ. 5 του άρθρου 30 του Ν.2768/99 και επιδομάτων ή αποζημιώσεων από ειδικούς λογαριασμούς άλλων φορέων, εφόσον το άθροισμα αυτών υπολείπεται της ειδικής παροχής όπως καθορίζεται στην παράγραφο 2 της παρούσας, καταβάλλεται η εκάστοτε προκύπτουσα διαφορά μέχρι την εξίσωσή τους με το κατά τα ανωτέρω οριζόμενο ποσό των 126 ευρώ».

Με βάση τα παραπάνω, οι υπάλληλοι του ΥΠΕΧΩΔΕ και της ΓΓΔΕ δεν λαμβάνουν το επίδομα των 176 ευρώ διότι είναι δικαιούχοι των χρηματικών διαθεσίμων που απομένουν ως υπόλοιπα στον ειδικό λογαριασμό των νόμων 2229/94 και 2300/95 (επίδομα 2%).

Επίσης οι τέως αυτοδίκαια αποσπασμένοι υπάλληλοι του ΥΠΕΧΩΔΕ και της ΓΓΔΕ στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ύστερα από τη μετάταξή τους σε αυτές, δικαιούνται τα ανωτέρω ποσά (επίδομα 2%) μειωμένα κατά το ποσό των 176 ευρώ το οποίο λαμβάνουν στη νέα τους θέση.

Ο Υφυπουργός
Θ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ»

6. Στην με αριθμό 12410/30-6-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Φραγκιαδουλάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 44528/16-8-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή Ν. Ηρακλείου κ. Μ. Φραγκιαδουλάκη, σχετικά με ελλείψεις προσωπικού στο κτηνιατρείο Ασημίου του Ν. Ηρακλείου, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Το Υπουργείο μας, προκειμένου να καλυφθούν οι κενές θέσεις προσωπικού στις Ν.Α. της Χώρας, ζήτησε με το Α.Π.οικ.63354/16-12-2004 έγγραφό του από την Τριμελή εξ Υπουργών Επιτροπή της Π.Υ.Σ. 55/98, όπως ισχύει, την έγκριση επτά χιλιάδων εννιοκοσίων εξήντα (7.960) θέσεων μόνιμου προσωπικού στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Κατόπιν των ανωτέρω, η Τριμελής εξ Υπουργών Επιτροπή ενέκρινε, με την ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ.1/140/27050π.ε./23-5-2006 απόφαση, την πλήρωση χιλίων πεντακοσίων (1.500) κενών οργανικών θέσεων στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της Χώρας.

Στην ανωτέρω κατανομή θέσεων, εντάσσεται και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση του Ηρακλείου Κρήτης, για την οποία εγκρίθηκαν είκοσι πέντε (25) θέσεις.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3345/2005 (ΦΕΚ 138/16-6-2005), είναι πλέον δυνατή η διενέργεια των προσλήψεων από τις ίδιες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, βεβαίως υπό τον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π. και πάντοτε αφού χορηγηθεί έγκριση από την Τριμελή εξ Υπουργών Επιτροπή.

Επισημαίνεται δε ότι για την εφεξής αποφυγή της χρονοβόρας διαδικασίας της εξασφάλισης των πιστώσεων, στο ν. 3448/2006 (Α' 57) «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του

δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης», έχει συμπεριληφθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται κατ' εξαίρεση στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις να καταβάλλουν από ίδιους πόρους τη μισθοδοσία του απασχολούμενου σε αυτές προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.

Έτσι, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις θα μπορούν πλέον να προβαίνουν στην πρόσληψη του εκτάκτου προσωπικού και χωρίς την εγγραφή των πιστώσεων για την αμοιβή του στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, εφόσον έχουν εξασφαλίσει οι ίδιες τις απαιτούμενες για το σκοπό αυτό πιστώσεις στον προϋπολογισμό τους.

Για το θέμα της διάθεσης οχήματος για τις ανάγκες της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας, αρμόδιο να σας απαντήσει είναι το συνεκτιμώμενο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προς το οποίο κοινοποιείται το παρόν, προκειμένου να ενημερώσει την Εθνική Αντιπροσωπεία.

Ο Υφυπουργός
ΑΘ. ΝΑΚΟΣ»

7. Στην με αριθμό 13482/17-8-06 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Νικόλαου Γκατζή και Δημητρίου Τσιόγκα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 47785/6-9-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, σχετικά με τα αιτήματα των κατοίκων του Δ.Δ. Μακρυράχης Δήμου Ζαγοράς και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με το Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης «ΘΗΣΕΑΣ» και βάσει της τυπικής και προγραμματικής κατανομής των πόρων του προγράμματος, στο Δήμο Ζαγοράς κατανεμήθηκε το ποσό του 1.953.134,90 €. Ο Δήμος έχει προεντάξει στο πρόγραμμα έργα για το σύνολο του ποσού αυτού, ενώ τα έργα για ασφαλτοστρώσεις οδών των Δημοτικών Διαμερισμάτων του Δήμου ανέρχονται στο ποσό του 1.045.000,00 €.

Επιπλέον, η Ν.Α. Μαγνησίας έχει αναλάβει την εκπόνηση τόσο της γεωτεχνικής μελέτης σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος των κατολισθήσεων στην εν λόγω περιοχή, όσο και της μελέτης για την ανάπλαση της παραλίας των Αγίων Σαράντα. Μετά την ολοκλήρωση των μελετών αυτών η Ν.Α. Μαγνησίας σε συνεργασία με την Περιφέρεια θα εξετάσουν τη δυνατότητα ένταξης των έργων που απαιτούνται σε χρηματοδοτικά προγράμματα.

Για τα υπόλοιπα θέματα, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνεκτιμώμενα Υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Πολιτισμού.

Ο Υφυπουργός
Α. ΝΑΚΟΣ»

8. Στις με αριθμό 13027/19-7-06 και 13477/11-8-06 ερωτήσεις των Βουλευτών κ.κ. Κρινιώς Κανελλοπούλου και Γεωργίου Κοντογιάννη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 88463/6-9-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις με αριθμό 13027/19-7-06 και 13477/11-8-06 ερωτήσεις που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Κ. Κανελλοπούλου και Γ. Κοντογιάννη σχετικά με την κάλυψη του Περιφερειακού Ιατρείου Λαμψιάς, Κέντρου Υγείας Σιμόπουλου Νομού Ηλείας, σας γνωρίζουμε ότι το ανωτέρω ιατρείο καλύπτεται από τον ιατρό υπηρεσίας υπαίθρου Κ. Αντίοχο.

Επισημαίνεται επίσης ότι αν τα πληθυσμιακά δεδομένα, το γεωγραφικό εύρος της καλυπτόμενης υγειονομικά περιοχής, καθώς και το δυσπρόσιτο των κοινοτήτων το απαιτούν, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα εξετάσει τη δημιουργία και δεύτερης θέσης στο εν λόγω ιατρείο.

Το σχετικό αίτημα όμως θα πρέπει πρώτα να εγκριθεί από τις

αποκεντρωμένες μονάδες του Υπουργείου Υγείας στην περιοχή, που έχουν άμεση και καλύτερη εικόνα των αναγκών για υγειονομική κάλυψη. Για το λόγο αυτό, για τη δημιουργία δεύτερης θέσης, προαπαιτείται η σύμφωνη γνώμη του ΔΣ του Νοσοκομείου ευθύνης του ιατρού, καθώς και της αρμόδιας ΔΥΠΕ.

Ο Υφυπουργός
Α. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ»

9. Στην με αριθμό 13472/11-8-06 ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς και Βουλευτή κ. Αλέξανδρου Αλαβάνου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Γ.Π./101429/8-9-06 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 13472/11-8-2006 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Α. Αλαβάνο σχετικά με τη λειτουργία του Νοσοκομείου Ρεθύμνου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Προσωπικό:

Με το αρ. Υ10β/ΓΠ 79592/21-7-06 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ζητήθηκε από το ΑΣΕΠ η προκήρυξη 1920 κενών οργανικών θέσεων νοσηλευτικού προσωπικού για τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα της χώρας. Υπάρχει διαβεβαίωση από το φορέα ότι η διαδικασία θα ολοκληρωθεί συντομότερα από αυτή που ακολουθήθηκε παλαιότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3293/04, άρθρο 27 (ΦΕΚ 231/Α/2004).

Συγκεκριμένα έχουν εγκριθεί για το ΓΝ Ρεθύμνης εννέα (9) θέσεις κλάδου ΤΕ Νοσηλευτών - τριών.

Όσον αφορά το ιατρικό προσωπικό οι κενές οργανικές θέσεις ιατρικού προσωπικού των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων θα πληρωθούν με την έγκριση ΠΥΣ 2006 σε συνεννόηση με τις οικείες ΔΥΠΕ.

Β. Οργανισμός:

Με την αρ. Υ4α/86370/04 Κοινή Υπουργική Απόφαση, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1643/Β/28-11-05, τροποποιήθηκε Οργανισμός του ΓΝ Ρεθύμνου και συγκεκριμένα συστάθηκαν εξήντα μία (61) θέσεις προσωπικού (παραϊατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού) συνολικής δαπάνης 920.000 _.

Πέραν τούτου η ΔΥΠΕ Κρήτης ως αρμόδια στο πλαίσιο της οργανωτικής και λειτουργικής αναδιάρθρωσης των φορέων αρμοδιότητάς της, όπου ανήκει και το εν λόγω Νοσοκομείο, έχει υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης πρόταση ολικής αναμόρφωσης του Οργανισμού.

Η πρόταση αφορά σε αύξηση των οργανικών κλινών, αύξηση των θέσεων προσωπικού (θέσεις κλάδου ιατρών ΕΣΥ, καθώς και λοιπού προσωπικού), κλπ, η οποία θα εξεταστεί στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας και των οικονομικών δυνατοτήτων.

Γ. Χειρουργεία :

Σχετικά με τον περιορισμό των χειρουργείων του Νοσοκομείου Ρεθύμνου, κατά μία χειρουργική αίθουσα, σας ενημερώνουμε ότι το Αναισθησιολογικό Τμήμα, ο Χειρουργικός Τομέας και το Επιστημονικό Συμβούλιο του Γ.Ν. Ρεθύμνου, κάθε χρόνο προτείνει μείωση των χειρουργικών αιθουσών για συντήρηση και απολύμανση για 4 εβδομάδες περίπου. Φέτος, το διάστημα αυτό παρατάθηκε σε 6 εβδομάδες.

Ο Υπουργός
Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 5 Οκτωβρίου 2006.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1/2.10.2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Ρόβλια προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με τη γνωστοποίηση του ύψους των αμοιβών των Επιτροπών του Υπουργείου κ.λπ.

2. Η με αριθμό 8/2.10.2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελου Τζέκη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την αποζημίωση των πληγέντων από τις πυρκαγιές μελισσοκόμων Χαλκιδικής και Λακωνίας κ.λπ.

3. Η με αριθμό 6/2.10.2006 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου Αλαβάνου προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με την απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τους συμβασιούχους του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α. κ.λπ..

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 3/2.10.2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Βασιλείου Έξαρχου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την ολοκλήρωση κατασκευής των έργων της Κάρλας κ.λπ..

2. Η με αριθμό 9/2.10.2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα, προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την κατοχύρωση του ονόματος «τσιπούρο» μόνο για την Ελλάδα κ.λπ..

3. Η με αριθμό 5/2.10.2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Λεβέντη προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τη σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Microsoft.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις».

Πήραμε επιστολή από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, όπου στο παρόν νομοσχέδιο ορίζει ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο τη Βουλευτή Β' Πειραιά κ. Βέρα Νικολαΐδου.

Κύριε Υπουργέ, θέλετε να κάνετε νομοτεχνικές βελτιώσεις;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα ήθελα να κάνω κάποιες προσθήκες, και βελτιώσεις.

Πρώτον, μετά την αναδιατύπωση των περιπτώσεων β' και γ', του στοιχείου 2 στο άρθρο 1, απαλείφεται η περίπτωση δ'.

Δεύτερον, στην παράγραφο 2, εδάφιο α' του άρθρου 11, μετά τις λέξεις «λόγος τιμής», προστίθεται η φράση «και ότι σε

περίπτωση συνοίκησης, δέχεται να μείνει εκτός οικογενειακής κατοικίας για εύλογο χρονικό διάστημα, εάν το προτείνει το θύμα».

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΠΗ: Αυτό το δεχόμαστε.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τρίτον: Στην παράγραφο 5 του άρθρου 12 μετά τη λέξη «απανήσει» προστίθενται οι λέξεις «ή δεν επέλθει συμφωνία ως προς τους όρους της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 11».

Τέλος η παράγραφος 3 του άρθρου 6 αναδιατυπώνεται. Αυτό γίνεται γιατί λάβαμε υπόψη την παρατήρηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Αναδιατυπώνεται, λοιπόν, ως εξής: «Αν πράξη της πρώτης παραγράφου τελέστηκε σε βάρος εγκύου ή σε βάρος μέλους της, το οποίο από οποιαδήποτε αιτία είναι ανίκανο να αντισταθεί, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και αν η πράξη τελέστηκε ενώπιον ανήλικου μέλους της οικογένειας, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους».

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Αναστάσης Παπαληγούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας ενημερώνω ότι το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης συζητήθηκε επί της αρχής στη συνεδρίαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2006 και ψηφίστηκε. Έχουν απομείνει να μιλήσουν τέσσερις συνάδελφοι Βουλευτές. Τα άρθρα θα συζητηθούν σε δύο ενότητες: Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθεί η πρώτη ενότητα των άρθρων από το 1 έως και το 14 και στην αυριανή συνεδρίαση θα συζητηθεί η δεύτερη ενότητα των άρθρων από το 15 μέχρι το τέλος, καθώς και οι δύο τροπολογίες ως μία ενότητα.

Επί της πρώτης ενότητας των άρθρων θα πάρουν το λόγο οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές. Μετά θα μιλήσουν οι εναπομείναντες τέσσερις συνάδελφοι Βουλευτές επί της αρχής και επί των άρθρων. Κατόπιν, όσοι συνάδελφοι εγγραφούν θα μιλήσουν επί της πρώτης ενότητας των άρθρων.

Το λόγο έχει η εισηγήτρια της Πλειοψηφίας, η κ. Κρινιώ Κανελλοπούλου.

ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία –και όλοι συμφωνούμε– ότι το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας είναι σοβαρή παθολογία, την οποία οφείλουμε να καταπολεμήσουμε. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θίγει την ισότητα ανδρών και γυναικών, αλλά και τις ατομικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα γενικότερα. Νομίζω ότι σ' αυτό συμφωνούμε όλοι και συμφωνήσαμε και στην προχθεσινή συζήτηση. Συμφωνούμε στην ανάγκη λήψης νομοθετικών μέτρων για την πρόληψη και την καταστολή αυτού του φαινομένου, το οποίο, όπως είχα πει και στην ομιλία μου επί της αρχής, είναι πολύ πιο διαδεδομένο απ' ό,τι ίσως πιστεύουμε. Δημιουργεί θύματα, τα οποία αναπαράγουν τέτοιες συμπεριφορές, μετατρέποντας το φαινόμενο αυτό σε φαύλο κύκλο, δηλαδή, σε απειλή για τον κοινωνικό ιστό και την αρμονική συμβίωση στην κοινωνία.

Επιτρέψτε μου όμως σήμερα να αναφερθώ, προτού προχωρήσουμε στη συζήτηση για τα άρθρα, σε ορισμένες παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στην προχθεσινή συζήτηση επί της αρχής. Μια πρώτη παρατήρηση αφορά κυρίως τις αντιρρήσεις της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στο να ψηφίσει το νομοσχέδιο επί της αρχής με την κατ' αρχήν δικαιολογία ότι δεν περιελάμβανε τις περιπτώσεις ελαφράς βίας. Εγώ θεωρώ ότι ήταν κάτι, το οποίο από μόνο του δεν ήταν αρκετή δικαιολογία γιατί κατ' αρχήν τέτοιες περιπτώσεις δεν θα έμεναν ατιμώρητες, δεύτερον θα υπήρχε πάντα το περιθώριο εκτίμησης και ερμηνείας σ' αυτόν που καλείται να εφαρμόσει το νόμο και τρίτον, δεν θεωρώ ως δικαιολογία το να μην ψηφίζουμε το μέγιστο επειδή δεν περιλαμβάνει το έλασσον. Ήλθε όμως προχθές η Κυβέρνηση και με την τροποποίηση που έφερε ο κύριος Υπουργός τιμωρεί πλέον ως αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εγκλήματα και τα πλημμελήματα της απλής και επαναλαμβανόμενης σωματικής βίας, που τελούνται μέσα στην οικογένεια. Άρα καταρρίπτεται αυτόματα το πρώτο επιχείρημα της Αντιπολίτευσης για τη μη ψήφιση του νόμου αυτού.

Η δεύτερη παρατήρηση αφορά το θεσμό της ποινικής διαμεσολάβησης για τον οποίο τόσο συζήτηση έγινε και στην επιτροπή και στην Αίθουσα εδώ στην προχθεσινή συζήτηση επί της αρχής.

Θέλω να τονίσω για άλλη μία φορά ότι υπάρχει απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης από το Μάιο του 2004, η οποία επιβάλλει στα κράτη μέλη την προώθηση της διαμεσολάβησης σε ποινικές υποθέσεις μέχρι το Μάρτη του 2006. Άρα η χώρα μας υποχρεούται να συμμορφωθεί προς αυτή την απόφαση. Ήδη ο θεσμός αυτός έχει υιοθετηθεί σε πολλά ευρωπαϊκά ή αμερικανικά δικαστήρια, αλλά και στη χώρα μας ισχύει ήδη ένα τέτοιο καθεστώς για τους ανήλικους δράστες στη συναλλαγή τους με το θύμα. Τονίζω για άλλη μία φορά ότι η διαμεσολάβηση ισχύει μόνο για τα πλημμελήματα.

Η οικογενειακή βία είναι μία ειδική, είναι μία ιδιαίτερη περίπτωση βίας γιατί αφορά τη βία μέσα στην οικογένεια. Πρόκειται, δηλαδή, για ανθρώπους οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους με μία ιδιαίτερη σχέση. Μην ξεχνάμε ότι και ο θύτης τελικά είναι μέλος της οικογένειας και πολλές φορές η δυσκολία της γυναι-

κας να καταγγείλει τέτοια περιστατικά οφείλεται και στο γεγονός ότι και η ίδια έχει πολλές φορές ενδοιασμούς ή ενοχές να καταγγείλει την ίδια της την οικογένεια.

Στην προκειμένη περίπτωση η διαμεσολάβηση βοηθά τη γυναίκα να καταγγείλει χωρίς να φτάσει μέχρι το δικαστήριο. Δηλαδή εν προκειμένω να θέσει τέρμα σε τέτοιες σχετικές συμπεριφορές με τη βοήθεια τρίτου.

Επίσης, μην ξεχνάμε ότι ο θύτης υποχρεούται να παρακολουθήσει συμβουλευτικό πρόγραμμα. Δηλαδή τον βάζουμε υπό παρακολούθηση ειδικών, υπό παρακολούθηση ψυχιάτρων, κάτι που τον δεσμεύει αλλά και ενδεχομένως να είναι και θεραπευτικό στο μέλλον, να λειτουργήσει και προληπτικά.

Τέλος, γιατί να μη δώσουμε και άλλη μια ευκαιρία στην οικογένεια, θεσμό στον οποίο νομίζω ότι όλοι πιστεύουμε και που άλλωστε προστατεύεται και από το Σύνταγμα.

Σε ό,τι αφορά μια παρατήρηση που έγινε κυρίως από τον κ. Κουβέλη για τη συνταγματικότητα ή μη της διαμεσολάβησης, δηλαδή, το ότι δίνουμε αρμοδιότητα δικαιοδοτικού χαρακτήρα στον εισαγγελέα χωρίς βεβαίως να είναι ειδικός, να πω το εξής:

Αλίμονο, κύριε Κουβέλη. Θα επαναλάβω αυτό που είχα πει και στην επιτροπή. Θεωρώ κατ' αρχάς ότι στο Ποινικό Δίκαιο υπάρχει ασφαλώς ήδη η συζήτηση αν ο εισαγγελέας είναι όργανο της δικαιοδοτικής λειτουργίας ή όχι. Ωστόσο δεχόμαστε ότι πάντα ασκεί οιοδήποτε δικαιοδοτική λειτουργία και επομένως δεν μπορούμε να δεχθούμε ότι υπάρχει παραβίαση της αρχής της διάκρισης των λειτουργιών. Άλλωστε όπως είπα και προηγουμένως, τέτοιος ρόλος του εισαγγελέα ως διαμεσολαβητή υπάρχει ήδη και σε ευρωπαϊκά και σε αμερικανικά δικαστήρια και προτείνεται και από την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Μία τρίτη παρατήρηση αφορά τις παρατηρήσεις που έγιναν με την πρόληψη τέτοιων φαινομένων, με την έλλειψη ενημέρωσης και με την έλλειψη συμπαράστασης στο θύμα. Κατ' αρχάς το άρθρο 21 μιλάει σαφώς για την ηθική και υλική συμπαράσταση στο θύμα. Δεύτερον, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης έχει ήδη εκδώσει ένα πολύ ωραίο εγχειρίδιο με θέμα την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας έτσι ώστε, όπως το ίδιο λέει, το θύμα να αισθανθεί ασφάλεια και προστασία.

Βέβαιο είναι ότι και η πρόληψη και η ενημέρωση είναι πολύ σημαντικοί παράγοντες. Είναι, όμως, αποτέλεσμα πολλών παραγόντων τα οποία δεν εμπίπτουν αναγκαστικά στο νόμο αυτό, στη νοσοτροπία, στην εκπαίδευση, στην παιδεία, στην οικονομική απεξάρτηση των γυναικών και άλλα πολλά. Έπειτα έχουμε ήδη ένα στοιχειώδες πλέγμα υποδομών, έχουμε ήδη κάποια κέντρα κοινωνικής στήριξης.

Θεωρώ πολύ καλύτερο να αξιοποιήσουμε τα ήδη υπάρχοντα κέντρα, τις ήδη υπάρχουσες υποδομές. Νομίζω ότι δεν χρειάζεται να υπάρχει διαφορετική κοινωνική προστασία σε σχέση με γυναίκες, με παιδιά ή με άλλες αδύναμες ομάδες της κοινωνίας. Είναι καλύτερα να αξιοποιήσουμε το ήδη υπάρχον πλέγμα, κάτι που θα εξασφαλίσει και την άμεση εφαρμογή του νόμου, χωρίς βεβαίως να αρνούμαστε και τη δημιουργία άλλων τέτοιων φορέων στο μέλλον.

Σας ρωτώ ειλικρινά: Σε τι το σημερινό νομοσχέδιο εμποδίζει να υπάρχει στο μέλλον περισσότερη πρόληψη, καλύτερη ενημέρωση, περισσότερες κοινωνικές δομές, κάτι που όλοι μας δεν αμφισβητούμε ότι μπορεί να πρέπει να γίνει; Βάση, όμως, κατ' αρχάς έχει ο νόμος, έχει η προστασία του νόμου. Χωρίς το νόμο, χωρίς νομοθετικές διατάξεις δεν νομίζω ότι μπορούμε να προσφέρουμε στα θύματα καμία προστασία που τους χρειάζεται ώστε να μπορούν και τα ίδια να διαφυλάξουν και την αξιοπρέπεια και την ελευθερία τους.

Μία τέταρτη παρατήρηση. Αναφέρθηκε στην Αίθουσα η βία κατά των γυναικών. Βεβαίως οι γυναίκες είναι κατ' αρχάς τα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας.

Όμως, θύματα της ενδοοικογενειακής βίας δεν παύουν να είναι και τα παιδιά και οι υπερήλικες και κάθε αδύναμο μέλος εντός της οικογένειας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω λίγο την ανοχή σας, δεδο-

μένου ότι δεν υπήρξε και δευτερολογία την προηγούμενη φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Θα έχετε άνεση χρόνου.

ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: Θύμα, λοιπόν, είναι και κάθε αδύναμο μέλος της οικογένειας. Θα δούμε, άλλωστε, ότι το νομοσχέδιο περιλαμβάνει και αδύναμα πρόσωπα, τα οποία βρίσκονται εκτός της οικογένειας, που διαμένουν σε φορείς παροχής κοινωνικής φροντίδας, είναι δηλαδή πολύ ευρύτερο και αναφέρεται σε κάθε περίπτωση βίας μέσα στην οικογένεια ως κατάχρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, χωρίς βεβαίως να φθάνουμε και στην υπερβολή των παρατηρήσεων που έγιναν προχθές από τον κ. Καστανίδη, ο οποίος, μάλλον παρασυρόμενος από το θέμα, προσπάθησε διά της βίας να βρει κάτι να κατακρίνει το νομοσχέδιο. Δεν βλέπω, λοιπόν, γιατί η Αντιπολίτευση δεν ψήφισε επί της αρχής το νομοσχέδιο αυτό, εκτός εάν, δεδομένου ότι η ύπαρξη ενός τέτοιου νομοσχεδίου ήταν αναγκαία από καιρό, η αντίρρησή σας οφείλεται κυρίως και μόνο στο ότι δεν προλάβατε να το φέρετε εσείς.

Έρχομαι τώρα ειδικότερα στα άρθρα. Με το άρθρο 1 ορίζονται σαφέστατα οι έννοιες της οικογένειας, της ενδοοικογενειακής βίας και των θυμάτων της. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι η οικογένεια αποκτά μία ευρύτερη έννοια. Ως οικογένεια νοούνται βέβαια οι σύζυγοι, τα τέκνα, τα οποία συνοικούν ή που συνδέονται μεταξύ τους μέχρι και τον τέταρτο βαθμό συγγένειας, αλλά η κυρίως τομή βρίσκεται στο ότι ως οικογένεια νοείται πλέον και η σχέση ανδρός και γυναικός και των παιδιών τους, εφ' όσον είναι μόνιμοι σύντροφοι και συγκατοικούν, δηλαδή, δεν περιοριζόμαστε πλέον στην οικογένεια στα πλαίσια του γάμου, αλλά θεωρείται οικογένεια και η συμβίωση. Θεωρώ ότι εδώ εισάγεται μία πολύ μεγάλη μεταρρυθμιστική τομή.

Επιπλέον, οι διατάξεις του νομοσχεδίου αναφέρονται πλέον και στους τέως συζύγους, με την αλλαγή που έγινε προχθές στη Βουλή από τον κύριο Υπουργό, αλλά και σε κάθε ανήλικο πρόσωπο, το οποίο υπό οποιαδήποτε σχέση και για οποιοδήποτε λόγο συνοικεί στην οικογένεια. Θεωρώ ότι η διάταξη αυτή, όπως άλλωστε και η τροπολογία περί παιδοφιλίας που θα συζητήσουμε αύριο, προστατεύει κυρίως τα παιδιά και ως προς την εκμετάλλευση αυτής της σχέσης εμπιστοσύνης του ανήλικου προς τον ενήλικα.

Πολύ σημαντική, επίσης, διάταξη και για την ψυχική υγεία των παιδιών είναι η διάταξη που ορίζει ως θύμα το μέλος της οικογένειας, ενώπιον του οποίου τελέστηκε η πράξη αυτή. Θα επαναλάβω βεβαίως την τεράστια σημασία που έχει η βία στα παιδιά που, όπως αποδεικνύεται και το είπαμε ξανά, θα επαναλάβουν τέτοιες συμπεριφορές τόσο στην κοινωνία όσο και στη δική τους οικογένεια και άρα θα αναπαράγουν τέτοιες πράξεις βίας και μελλοντικά και βέβαια ο εξευτελισμός των γονέων ή ο τρόμος των παιδιών μπροστά στο θέαμα βίας μεταξύ των γονιών τους, που έχουν συχνά μη αναστρέψιμες συνέπειες για την ψυχική υγεία των παιδιών αυτών.

Με το άρθρο 2 απαγορεύεται κάθε μορφή βίας μεταξύ των μελών της οικογένειας. Βεβαίως, οι πράξεις βίας προσδιορίζονται με τα άρθρα 6, 7, 8 και 9, συμπίπτουν δε με τις έννοιες που είχαν ορισθεί και από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών το Δεκέμβριο του 1993 και που ορίζουν τη βιαιότητα ως πράξη που προκαλεί ή που δύναται να προκαλέσει βλάβη ή σωματικό πόνο, σεξουαλικό ή ψυχολογικό, συμπεριλαμβανομένης και της απειλής για τέτοιες πράξεις, τον εξαναγκασμό ή την αυθαίρετη στέρηση ελευθερίας.

Είναι, βεβαίως, πάρα πολύ δύσκολο να προσδιορίσουμε τι είναι η βία, ωστόσο θεωρώ ότι στο νομοσχέδιο αυτό γίνεται προσπάθεια να συμπεριληφθούν οι περισσότερες μορφές βίας. Η απλή σωματική βλάβη τιμωρείται με φυλάκιση, τουλάχιστον, ενός έτους, η επικίνδυνη και βαριά σωματική βλάβη με φυλάκιση δύο χρόνων και αν επακολουθήσει και σωματική ή διανοητική πάθηση του θύματος μέχρι και δέκα χρόνια. Τιμωρείται, επίσης, το μέλος της οικογένειας που εξαναγκάζει το άλλο σε πράξη βίας με απειλή ή αυτό που προκαλεί τρόμο ή ανησυχία, απειλώντας το με βία, εισάγονται δηλαδή νέες αξιόποινες συμπεριφορές, ο βασανισμός, η απειλή, η τρομοκρατία, η προ-

βολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας.

Για πρώτη φορά, έπειτα, συμπεριλαμβάνεται και η ελαφρά βία, εφ' όσον, βεβαίως, είναι κατ' εξακολούθηση. Δηλαδή, πλέον πλημμελήματα της απλής ή επαναλαμβανόμενης ελαφράς σωματικής βίας ή, όπως είπα και προηγουμένως, της απλής ή της προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας τιμωρούνται πλέον ως εγκλήματα. Οι διατάξεις δε των άρθρων αυτών επεκτείνονται και στους εργαζόμενους σε φορείς παροχής κοινωνικής μέριμνας, όταν στρέφονται κατά προσώπων που δέχονται τις υπηρεσίες τους. Εν προκειμένω, η ελληνική νομοθεσία προσαρμόζεται προς την οδηγία του Συμβουλίου της Ευρώπης που κυρώθηκε και στη χώρα μας το 1984, ο νόμος, δηλαδή, αφορά τη βία μέσα στην οικογένεια, αλλά επεκτείνεται και σε κάθε αδύναμο πρόσωπο που μπορεί ενδεχομένως να γίνει θύμα βίας. Έχουμε, άλλωστε, και στη χώρα μας και πρόσφατα παραδείγματα ηλικιωμένων που υπέμεναν τέτοιου είδους συμπεριφορές.

Το άρθρο 8 αποτελεί μία τεράστια μεταρρυθμιστική τομή. Η χώρα μας προσαρμόζεται επιτέλους στις σύγχρονες αντιλήψεις περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εντός του γάμου με το γεγονός ότι αντιμετωπίζεται πλέον και ως εγκληματικό ενδοοικογενειακής βίας και ο βιασμός κατά συζύγου. Γίνεται, δηλαδή, δεκτός και ο βιασμός εντός του γάμου, κάτι που άλλωστε ήδη έχει γίνει δεκτό στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Είναι γεγονός ότι στη χώρας μας υπήρχε τεράστιο νομοθετικό κενό από αυτή την πλευρά. Ήδη όμως έχει υπάρξει μία διεύρυνση της έννοιας του βιασμού με νόμο που ψηφίστηκε το 1984. Έτσι στοιχειοθετείται πλέον η προσπάθεια προς αυτήν την κατεύθυνση για μεταρρύθμιση σε σχέση με το βιασμό μέσα στην οικογένεια.

Με το άρθρο 3 ορίζεται η αποδεδειγμένη βία ως μαχητό τεκμήριο για τη λύση του γάμου, όπως ήταν μέχρι τώρα η μοιχεία και η διγαμία.

Με το άρθρο 4, η χώρα μας προσαρμόζεται επιτέλους στις συστάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών αλλά και του Συμβουλίου της Ευρώπης και απαγορεύεται πλέον και στον τόπο μας, όπως ήδη ισχύει στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες η σωματική τιμωρία σε βάρος των παιδιών. Είναι κάτι που το θεωρούμε όλοι δεδομένο. Έχει αποδειχθεί από τις περισσότερες ψυχολογικές έρευνες και παιδαγωγικές μεθόδους. Είναι και η θέση του Συνηγόρου του Πολίτη. Μάλιστα, σ' αυτήν την περίπτωση μπορεί να αφαιρεθεί και η γονική μέριμνα. Σήμερα, θεωρούμε το διάλογο, την επικοινωνία ως παιδαγωγικές μεθόδους και όχι τη σωματική τιμωρία. Βεβαίως εδώ θα μπορούσε να υπάρξει το ερώτημα αν η ψυχολογική βία στα παιδιά είναι λιγότερο σημαντική. Όχι, είναι εξίσου σημαντική, αλλά οριοθετείται πολύ πιο δύσκολα και σήμερα μιλάμε για τη βία στην οικογένεια και όχι για την ψυχολογική βία.

Με το άρθρο 10 προστατεύεται η ακεραιότητα των μαρτύρων. Με τα άρθρα 11 έως 14 εισάγεται ένας πρωτοπόρος θεσμός, η ποινική διαμεσολάβηση. Δηλαδή δίνεται η δυνατότητα για τα πλημμελήματα, η αποκατάσταση της αρμονικής συμβίωσης μέσα στην οικογένεια, με την προϋπόθεση ότι ο θύτης θα υποσχεθεί ότι δεν θα επαναλάβει τέτοιες πράξεις στο μέλλον και ότι θα παρακολουθήσει ειδικό συμβουλευτικό και θεραπευτικό πρόγραμμα.

Μίλησα προηγουμένως για την ποινική διαμεσολάβηση. Επιτρέψτε μου να επαναλάβω μερικές αρχές όσον αφορά τη διαδικασία. Εάν οι διάδοχοι συμφωνήσουν να συνδιαλλαγούν και ο δράστης συμμορφωθεί προς το αποτέλεσμα, τότε εξαλείφεται η ποινική αξίωση της πολιτείας. Αν όχι, η δίωξη κινείται με τα ισχύοντα. Αν πάλι μέσα στην τριετία ο δράστης δεν συμμορφωθεί προς τους όρους της συμφωνίας, τότε αυτή μπορεί να ανατραπεί με πρωτοβουλία του παθόντος. Ιδιαίτερα θέλω να τονίσω ορισμένα -που θεωρώ εγώ- πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης. Πρώτον, την απλή διαδικασία. Ουσιαστικά ο θύτης και το θύμα καλούνται να τα βρουν μπροστά στον εισαγγελέα. Δεύτερον, η επιτάχυνση της απονομής του Ποινικού Δικαίου. Τρίτον, η άμεση ικανοποίηση του θύματος που είναι και χρηματική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Σας παρακαλώ ολοκληρώστε, γιατί έχει παρέλθει ο χρόνος σας.

ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: Τέταρτον είναι η προληπτική

δράση μετά από την παρακολούθηση του συμβουλευτικού σταθμού.

Τελειώνοντας, θέλω να τονίσω για άλλη μια φορά την αναγκαιότητα της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου, το οποίο εκτός από ουσιαστικό, έχει και συμβολικό χαρακτήρα και είναι μία απάντηση σε αυτούς που ισχυρίζονται για το τι χρειαζόταν ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο. Νομίζω ότι η σημασία του θέματος που συζητάμε, απαιτεί μια πλήρη νομοθετική ρύθμιση, που έχει ουσιαστικό και συμβολικό χαρακτήρα και καθιστά αναγκαία την ψήφιση της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κυρία συνάδελφε, επειδή πιθανώς να δημιουργήθηκε παρεξήγηση, θέλω να σας ενημερώσω ότι σήμερα συζητάμε τα άρθρα 1 έως και 14. Οι δικονομικές διατάξεις, το κεφάλαιο Ε' θα συζητηθεί στην αυριανή συνεδρίαση.

Η εισηγήτης του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Τζάκρη έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς θέλω να επισημάνω πως η ρύθμιση για την ενδοοικογενειακή βία είναι μια αναγκαιότητα. Θέλω να υπενθυμίσω ότι η νομοθετική πρωτοβουλία γι' αυτήν τη ρύθμιση δεν έρχεται για πρώτη φορά μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα και δεν απασχολεί το πρώτον την Ολομέλεια.

Είχε προηγηθεί η ιδιαίτερως προβληματική πρόταση νόμου με πρωτοβουλία των γυναικών της Νέας Δημοκρατίας, η οποία δεν έγινε δεκτή όχι μόνο από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, αλλά και από την ίδια την Κυβέρνηση, εξαιτίας της προχειρότητας, της αποσπασματικότητας και των προβλημάτων που δημιουργούσε, ενώ ούτε καν άγγιζε το πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας.

Όμως, μία νομοθετική παρέμβαση για τη ρύθμιση της ενδοοικογενειακής βίας πρέπει να είναι ολοκληρωμένη. Στη σύγχρονη εποχή, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων δεν αρκεί ο ποινικός κολασμός των αδικων πράξεων. Οι κοινωνικές εξελίξεις και η ανάπτυξη των επιστημών, οδήγησαν τους εμπειρογνώμονες και τα επίσημα όργανα της διεθνούς κοινότητας στην υιοθέτηση της αρχής, σύμφωνα με την οποία οι νόμοι για να μπορούν να εφαρμοστούν πρέπει να προβλέπουν, εκτός από την καταστολή και την πρόληψη των αδικων πράξεων, την προστασία και στήριξη των θυμάτων –ηθική και υλική– καθώς και την προστασία των μαρτύρων τους. Η ψήφιση ενός νόμου είναι το αναγκαίο εργαλείο για μία σφαιρική εστίαση κατά τρόπο πλήρη και επιστημονικό σε πολλούς τομείς, αρχίζοντας από την εκπαίδευση.

Η κατάκτηση της ισότητας μεταξύ των δύο φύλων και ο σεβασμός στην ανθρωπινή αξιοπρέπεια και την ελευθερία των ατόμων, πρέπει να είναι ένας πρωταρχικός στόχος σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.

Πρώτος στόχος, λοιπόν, μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης είναι η εκπαίδευση, από την πρωτοβάθμια ακόμη εκπαίδευση, η ευαισθητοποίηση και η συνειδητοποίηση της αυτοτέλειας της προσωπικότητας του καθενός και του σεβασμού της.

Πρώτος στόχος, λοιπόν, είναι η πρόληψη. Περαιτέρω και από τη στιγμή που εντοπίζεται ένα περιστατικό βίας, πρέπει να δημιουργηθούν εκείνες οι προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στο θύμα να μπορέσει να δημοσιοποιήσει το πρόβλημά του και να ζητήσει βοήθεια διακριτικά και με εχεμύθεια. Πρέπει να ξεπεραστούν οι προκαταλήψεις αυτές που εμποδίζουν ηθικά και συνειδησιακά τη γυναίκα, κυρίως, να παραδεχθεί ότι βιώνει ένα πρόβλημα στην οικογένειά της. Αυτό δεν σημαίνει ότι διαλύει το σπίτι της ούτε ότι προσβάλλει την τιμή και την προσωπικότητα κανενός.

Πρέπει, λοιπόν, το πρόβλημα να ξεπερνά τους τέσσερις τοίχους ενός σπιτιού και να βγαίνει προς τα έξω, γιατί σε μια τέτοια περίπτωση, βοήθεια χρειάζεται πρωταρχικώς το θύμα, αλλά και ο θύτης, γιατί σε μία τέτοια περίπτωση πρόβλημα έχει η ίδια η οικογένεια.

Πρέπει, λοιπόν, να δημιουργηθούν κέντρα, σημεία αναφοράς σε όλη την ελληνική περιφέρεια με ευκολία στην προσέγγιση τους και, τουλάχιστον, ένα σε κάθε νομό, όπου να μπορεί ο καθένας να αναζητήσει μία στήριξη, μια συμβουλή, μια καθοδή-

γηση και φυσικά αυτά πρέπει να στελεχώνονται από ανθρώπους με συγκεκριμένη παιδεία και συγκεκριμένη εμπειρία, ανθρώπους κατάλληλους.

Σε πρώτη φάση, θα μπορούσε σε κάθε δήμο να προσληφθεί ένας, τουλάχιστον, μόνιμος ψυχολόγος ή κοινωνικός λειτουργός που να ασχολείται μ' αυτά τα ζητήματα. Η δημιουργία μιας τηλεφωνικής γραμμής, μιας εξειδικευμένης σελίδας στο διαδίκτυο είναι πρωτοβουλίες που βοηθούν σε μία κατ' αρχήν εύκολη αναζήτηση βοήθειας και στήριξης.

Το Ψήφισμα του Ευρωκοινοβουλίου της 16/7/1997 υπογραμμίζει την σπουδαιότητα κατάρτισης όλων των ατόμων που ασχολούνται με τις γυναίκες-θύματα βίας είτε στο πλαίσιο της αστυνομίας, του δικαστικού συστήματος και της υγειονομικής περίθαλψης είτε και στις μονάδες στέγασης και τις υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας, ακόμη μάλιστα και για τους δικαστές.

Για να γίνουν όμως, όλα αυτά, πρέπει να συμβάλουν όλοι, κράτος, ειδικοί και ο ίδιος ο κόσμος, του οποίου η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση είναι πρώτη προτεραιότητα. Αυτό σημαίνει για το κράτος εξασφάλιση των κονδυλίων και λήψη των απαραίτητων πρωτοβουλιών, ώστε να ενεργοποιηθεί και να κινητοποιηθεί περαιτέρω το σύστημα.

Μέσα από τη διαδικασία αυτή, θα προκύψει και η οποιαδήποτε νομοθετική παρέμβαση, η οποία πρέπει να είναι ουσιαστική και υποστηρικτική της γενικότερης παρέμβασης.

Θα πρέπει να υπάρχει συνεργασία και επίβλεψη των κέντρων στήριξης από κάθε πρωτοδικείο του νομού και να ανατεθεί στον οικογενειακό δικαστή που υπάρχει άτυπα σε κάθε πρωτοδικείο και σ' έναν από τους εισαγγελείς που υπηρετούν στο πρωτοδικείο να απαντά στα ερωτήματα των πολιτών που καταφεύγουν στους ψυχολόγους των κέντρων στήριξης για τα νομικά τους δικαιώματα και για τις κινήσεις τους εν γένει.

Θα πρέπει να θεσπιστεί η δυνατότητα παροχής δωρεάν νομικής βοήθειας στα θύματα που καταφεύγουν στα κέντρα στήριξης και δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα, ώστε να διορίζεται συνήγορος του δημοσίου που θα αναλαμβάνει τη σύνταξη των ανάλογων αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων –αγωγών κ.λπ.– και την εκδίκασή τους και να αμείβεται από το κράτος, όπως συμβαίνει και στις ποινικές υποθέσεις. Το ευεργέτημα της πενίας δηλαδή στα θύματα της βίας, χωρίς τις προϋποθέσεις του νόμου.

Πρέπει να διασφαλιστεί η εύκολη και ουσιαστική παροχή της δικαστικής συνδρομής στις περιπτώσεις που διακινδυνεύει η προσωπική υγεία και ασφάλεια κάποιου προσώπου. Όμως, αυτή θα είναι η τελική παρέμβαση, αφού έχουν εξαντληθεί όλες οι προϋποθέσεις καταστολής του φαινομένου εν τη γενέσει του. Και τούτο, διότι όπου σε ξένες χώρες παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης οργανωμένου προγράμματος συνεδριών και από τους δύο συζύγους, το 85% των συμμετεχόντων δεν ασκεί ξανά βία στο σύζυγο ή τη σύζυγο. Αυτό όμως δεν πρέπει να συνδυάζεται με την άσκηση ποινικής δίωξης ούτε να αποτελεί άλλοθι για την αποφυγή της ποινής. Εφόσον όμως καταγγελλεί και διαπιστωθεί η τέλεση ποινικού αδικήματος, η παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος θα πρέπει να συμπληρώνει και όχι να υποκαθιστά την ποινή.

Η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, αλλά και η υποστήριξη και η παρέμβαση σε αρχικό στάδιο εκδήλωσης του φαινομένου είναι πρωταρχική υποχρέωση του κράτους το οποίο και πρέπει να προβλέψει την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων, αλλά και να πάρει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, ώστε να κινητοποιηθούν οι εμπλεκόμενοι φορείς και όχι να περιμένει νομοθετικά επιβάλλοντας αυστηρές ποινές από την μια και από την άλλη να εκβιάζει το θύμα να συνδιαλέγει με τον δράστη.

Στις αρχές του 2000 συστάθηκε διυπουργική επιτροπή από την τότε κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η οποία το 2002 κατέθεσε σχέδιο νόμου για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας. Πρόκειται για ένα πλήρες και ολοκληρωμένο νομοσχέδιο που αποτελείται από 34 άρθρα και η βασική του φιλοσοφία διέπεται από τα εξής:

Δίνεται ο ορισμός της βίας και της ποινής της, θεσμοθετείται το δικαίωμα των μη κυβερνητικών οργανώσεων να παρίστανται

ως πολιτική αγωγή στις δίκες που αφορούν περιστατικά οικογενειακής βίας με τη σύμφωνη γνώμη του θύματος, προβλέπεται η δημιουργία των αναγκαίων κοινωνικών υπηρεσιών για την εφαρμογή και τη λειτουργία του προτεινόμενου νόμου, γίνεται ειδική αναφορά για ταχεία εκδίκαση των υποθέσεων που αφορούν στα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας και προβλέπεται η ίδρυση και η λειτουργία ειδικού ταμείου για τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, το οποίο θα χορηγείται από το 1% του Α.Ε.Π. και θα καθορίζεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Όσον αφορά τα ανήλικα θύματα προβλέπεται ειδική προστασία από διάφορα άρθρα.

Θα μπορούσε να αποτελέσει μια σημαντική βάση διαλόγου, όπου με την αξιοποίηση θεσμικών πλαισίων άλλων χωρών, όπως της Ισπανίας ή της Κύπρου, θα μπορούσαμε να διαμορφώσουμε και να την καταθέσουμε ως την αξιόπιστη συνολική και αποτελεσματική πρότασή μας προκειμένου να αντιμετωπιστεί το εκφυλιστικό αυτό φαινόμενο.

Έρχομαι τώρα στην κατ' άρθρο συζήτηση.

Μια κατ' άρθρο κριτική ανάλυση των νέων διατάξεων θα σας αποδείξει πόσο αδιάφοροι στέκεστε απέναντι στα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας και πόσο αγωνιάτε για τη διατήρηση των παραδοσιακών δομών της ελληνικής κοινωνίας ακόμα και όταν αυτές οι δομές είναι βάρβαρες, απάνθρωπες και ξεπερασμένες σε κάθε χώρα που σέβεται τον εαυτό της και τους πολίτες της. Έτσι στην έννοια της ενδοοικογενειακής βίας ο παρών νόμος με τις εισαγόμενες τροποποιήσεις αυτού αποφασίζει να αποποινικοποιήσει ορθώς κάθε μορφή σωματικής βλάβης από την ελαφρά ως και τη βαριά σωματική βλάβη.

Είναι κατανοητό σε όλους ότι το ράπισμα με το χέρι, η κλωτσιά, το τράβηγμα των μαλλιών, η βίαιη απώθηση προς έναν τοίχο ή μια πόρτα κατά τη διάρκεια μιας φιλονικίας, που είχαν αποκλειστεί από την αρχική μορφή του νομοσχεδίου, εμπίπτουν και πρέπει να εμπίπτουν στην έννοια της ενδοοικογενειακής βίας είτε ως μεμονωμένα φαινόμενα είτε πολύ περισσότερο ως επαναλαμβανόμενα, ώστε το θύμα μιας τέτοιας ελαφράς έστω αλλά καθημερινής κακοποίησης μέσα στην οικογένεια να προστατεύεται αυξημένα στα πλαίσια του προτεινόμενου νόμου.

Είναι παρήγορο που έστω και καθυστερημένα αντιληφθήκατε το πρόβλημα της υπό κρίση διάταξης και επιχειρείτε να τη διορθώσετε.

Όσον αφορά στην ισότητα, για την ορθή αντιμετώπιση του προβλήματος πρέπει ο ορισμός την ενδοοικογενειακής βίας να στηριχθεί στην διατύπωση της διακήρυξης του Πεκίνου του 1995, ο οποίος γίνεται αποδεκτός από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διατυπωθεί έτσι, ώστε ως βία να ορίζεται κάθε παράνομη πράξη, παράλειψη ή συμπεριφορά, με την οποία προκαλείται σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη από οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας σε άλλο μέλος. Επίσης η βία που ασκείται στα πλαίσια της οικογένειας με σκοπό την επίτευξη σεξουαλικής επαφής χωρίς τη συγκατάθεση του θύματος.

Επίσης, μετά την τροποποίηση του νομοσχεδίου ώστε να περιληφθεί σε αυτό και η όπως ελαφρά σωματική βλάβη, η διάταξη θα πρέπει να διατυπωθεί ως ακολούθως ώστε να μην τεθούν ερμηνευτικά ζητήματα επ' αυτής στην πράξη.

Έτσι στην παράγραφο 1 θα πρέπει να αναγραφεί ότι το μέλος της οικογένειας το οποίο προξενεί σε άλλο μέλος αυτής σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας υπό την έννοια του άρθρου 308, παράγραφος 1α, τιμωρείται με φυλάκιση, τουλάχιστον, ενός έτους.

Αν η κάκωση ή η βλάβη της υγείας του που προξένησε είναι εντελώς ελαφρά, τιμωρείται με φυλάκιση, τουλάχιστον, έξι μηνών και αν είναι ασήμαντη τιμωρείται με φυλάκιση, τουλάχιστον, τριών μηνών.

Παράλληλα και προς αποφυγή άσκοπων διώξεων στο άρθρο 17, παράγραφος 1, θα πρέπει να προστεθεί ότι η ποινική δίωξη για τα εγκλήματα του άρθρου 6 παράγραφος 1 θα ασκείται κατ' έγκλιση.

Με τον τρόπο αυτό αφ' ενός αποποινικοποιείται ως έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας και η πρόκληση όπως ελαφρών και ασήμαντων σωματικών βλαβών και αφ' ετέρου δίνει τη δυνατό-

τητα ώστε να μην μετατραπεί μια οικογενειακή στιγμή αίας οξυνση, που δεν περικλείει κανενός είδους καταπίεση αδυνάμων απόμων, σε δημόσια υπόθεση.

Με την παράγραφο 2 θελήσατε να θεσπίσετε μια διακεκριμένη παραλαβή του εγκλήματος επικίνδυνης σωματικής βλάβης επιβάλλοντας αυστηρότερα όρια ποινής ακριβώς διότι είναι μια επικίνδυνη σωματική βλάβη που ενεργείται στα πλαίσια της οικογένειας και τούτο κάνει την πράξη σοβαρότερη. Μεταφέρετε όμως την διάταξη του Ποινικού Κώδικα τόσο πρόχειρα και εσφαλμένα, που στην πράξη την καταστείτε ανεφάρμοστη. Είναι αναγκαίο η διάταξη αυτή να τροποποιηθεί ως εξής:

«Αν η πράξη της πρώτης παραγράφου τελέστηκε με τρόπο που μπορούσε να προκαλέσει στον παθόντα κίνδυνο για τη ζωή του ή βαριά σωματική βλάβη, επιβάλλεται φυλάκιση, τουλάχιστον, δύο ετών».

Παρακάτω, στη διάταξη του άρθρου 6 παράγραφος 2γ, ορθότερα κρίνουμε ότι πρέπει να τιμωρείται ο σύζυγος για βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη του άλλου συζύγου και στην περίπτωση του ενδεχόμενου δόλου, ότι δηλαδή γνώριζε πως από την πράξη του ενδέχεται να προκαλέσει στο σύζυγό του βαριά σωματική βλάβη και ωστόσο το αποδεχόταν. Η διάταξη του άρθρου 6 παράγραφος 2γ πρέπει να διατυπωθεί ως εξής:

«Αν ο υπαίτιος επεδίωκε ή γνώριζε –έστω και ως ενδεχόμενο– και αποδέχθηκε το αποτέλεσμα της πράξης του, τιμωρείται με κάθειρξη».

Στο άρθρο 6 παράγραφος 4, πως θα διαπιστωθεί η ύπαρξη ψυχικής βλάβης τέτοιας που να επισύρει ποινή σε βάρος του δράστη συζύγου για κακούργημα;

Ο νόμος, έτσι όπως τον θεσπίζετε, απαιτεί για τη στοιχειοθέτηση της ψυχικής βλάβης, πρώτον, το θύμα να υποστεί, τουλάχιστον, απλή σωματική βλάβη και, δεύτερον, το θύμα θα πρέπει παραπέρα να αποδείξει πως αυτή η σωματική βλάβη συνιστά μεθόδευμένη πρόκληση ψυχικού πόνου, ικανού να του επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη. Δηλαδή ούτε λίγο ούτε πολύ η σύζυγος πρέπει να αποδείξει ότι ο δράστης σύζυγός της την παντρεύτηκε, επειδή τη μισούσε θανάσιμα και την κακοποιούσε, με σκοπό να την εξοντώσει ηθικά. Αυτά, όμως, δεν μπορούν να αποδειχθούν μέσα σε μια αίθουσα δικαστηρίου! Είναι πολύ δύσκολο.

Στο άρθρο 7, παράγραφος 1 και 2, γράφετε: «Το μέλος της οικογένειας το οποίο εξαναγκάζει άλλο μέλος, χρησιμοποιώντας βίαιη απειλή, με σπουδαίο και άμεσο κίνδυνο σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή, χωρίς το θύμα να υποχρεούται προς τρίτο, τιμωρείται, ανεξάρτητα εάν το απειλούμενο κακό στρέφεται εναντίον του ιδίου του θύματος ή εναντίον κάποιου από τους οικείους του».

Δηλαδή ο σύζυγος που απειλεί τη σύζυγό του ότι αν καταγγελλεί ή ενημερώσει οποιονδήποτε για την κακοποίησή της, εκείνος κάποια στιγμή, όχι άμεσα αλλά στο κοντινό μέλλον, θα κάνει κακό στην ίδια και στα παιδιά τους, δεν έχει τελέσει την παράνομη βία του άρθρου 7 παράγραφος 1, δεδομένου ότι η απειλή δεν είναι άμεση; Τι θα γίνει με αυτόν τον δράστη; Θα περιοριστεί στις ποινές του άρθρου 330 του Ποινικού Κώδικα;

Στο βιασμό και στην κατάχρηση σε ασέλγεια μέσα στο γάμο δεν θα αναφερθώ, γιατί, επιτέλους, η χώρα μας εναρμονίστηκε με τις επιταγές όλων των χωρών που θέλουν να σέβονται τον εαυτό τους. Θέλω μόνο να σημειώσω ότι η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 338, που εισάγεται με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του προτεινόμενου νομοσχεδίου, το παραβλέπει. Και ενώ ορθώς στο άρθρο 336 έχουν εξομοιωθεί από άποψη βαρύτητας η συνουσία και όλες οι άλλες ασελγείς πράξεις, στο άρθρο 338 του Ποινικού Κώδικα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο: Η συνουσία εξομοιώνεται μόνο από την παραπλήσια ασέλγεια, που την τιμωρεί με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, ενώ η τέλεση των υπολοίπων ασελγών πράξεων αντιμετωπίζεται με ηπιότερες ποινές φυλάκισης, μέχρι έξι μήνες. Αυτή η διαφοροποίηση των ποινών δεν έχει καμία δικαιολογητική βάση και θα πρέπει να εξελιχθεί.

Στο άρθρο 9 παράγραφος 1, το μέλος της οικογένειας που προσβάλλει την αξιοπρέπεια άλλου μέλους με ιδιαίτερα ταπεινωτικό λόγο ή έργο που ανάγεται στη γενετήσια ζωή του, τιμω-

ρείται. Εν προκειμένω, κάθε προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας ποινικοποιείται, δεδομένου ότι γίνεται μέσα στην οικογένεια, μόνο όμως αν γίνει με ιδιαίτερα ταπεινωτικό λόγο ή έργο.

Δηλαδή οι απλώς ταπεινωτικές χειρονομίες ή προτάσεις του ενός μέλους της οικογένειας προς το άλλο δεν συνιστούν προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας του θιγόμενου μέλους; Ποια είναι εκείνη η γραμμή που διαχωρίζει τη συμπεριφορά κάποιων ως απλώς ταπεινωτική και άρα μη κολάσιμη και ως ιδιαίτερα ταπεινωτική και άρα κολάσιμη με το νέο νόμο; Νομίζω ότι προκαλείτε τεράστιο ερμηνευτικό ζήτημα, χωρίς καμία δικαιολογητική αιτία, που στην πράξη θα οδηγήσει πολλές ασελγείς πράξεις, που τις γνωρίζουμε από το άρθρο 337 του Ποινικού Κώδικα, σε ατιμωρησία, λόγω της αδυναμίας των δικαστηρίων να τις εντάξουν στο νέο άρθρο 9 παράγραφος 1.

Έρχομαι τώρα στον απαράδεκτο θεσμό της ποινικής διαμεσολάβησης. Αυτά τα άρθρα αναφέρονται στα άρθρα 11 έως 14. Κατά τη γνώμη μας, ο θεσμός της ποινικής διαμεσολάβησης, όπως εξήγησα αναλυτικά και στην συζήτηση επί της αρχής, θα πρέπει να αποσυρθεί τελείως από το νομοσχέδιο. Είναι τόσο σοβαρή η φύση των αδικημάτων που αφορά το νομοσχέδιο, τόσο σημαντική η ιδιότητα του δράστη και του θύματος στο έγκλημα ως μελών της ίδιας οικογένειας και τόσο μεγάλη η απαξία αυτών των αδικημάτων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κυρία Τζάκρη, συμπληρώσατε και το χρόνο της δευτερολογίας σας και θα ήθελα να σας παρακαλέσω πάρα πολύ να ολοκληρώσετε με μια φράση και μόνο, για να μην σας διακόψω απότομα.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Μν, ένα λεπτό ακόμη, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Όχι, με μία φράση.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Με ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν θα έχει νόημα διαφορετικά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Πείτε μια φράση ενός λεπτού, κυρία συνάδελφε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο έμπειρος συνάδελφος κ. Τασούλας σας είπε να πείτε μια φράση του ενός λεπτού.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: ...δεν θα υπήρχε κανένας λόγος για παραπεμπτική και νομοθετική αγωγή στην οποία πράγματι πρέπει να υποβληθεί ο δράστης, να γίνει το άλλοθι του για την απαλλαγή από την ποινή που ο νόμος προβλέπει για την πράξη του. Αν εμμένετε, όμως, στο θεσμό αυτό, θα πρέπει να προβείτε στις εξής τροποποιήσεις του νομοσχεδίου:

Κατ'αρχήν, να μην επιτρέπεται η ποινική διαμεσολάβηση, αν το θύμα είναι ανήλικος, ασχέτως του ποιος είναι ο φερόμενος ως δράστης.

Δεύτερον, όταν το θύμα της βίας είναι ενήλικος, να επιτρέπεται εφαρμογή του θεσμού της ποινικής διαμεσολάβησης μόνο αν, κατά δήλωση του ιδίου του θύματος, το καταγγελλόμενο περιστατικό βίας είναι το πρώτο περιστατικό βίας που τελεί ο δράστης μέσα στην οικογένεια.

Ο δράστης που δέχτηκε τη διαμεσολάβηση και παρακολουθεί συμβουλευτικό πρόγραμμα, να μένει εκτός οικογενειακής στέγης. Και είναι ευτυχές το γεγονός ότι ο κύριος Υπουργός, αναγνωρίζοντας τη σημασία αυτής της τροποποίησης, το έχει ήδη συμπεριλάβει στις νέες του τροποποιήσεις.

Τέταρτον, αντίστοιχη ψυχολογική στήριξη να παρέχεται και στο θύμα της οικογενειακής βίας σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος που παρακολουθεί ο δράστης.

Πέμπτον, μετά το πέρας του προγράμματος ο υπεύθυνος γιατρός να συντάσσει έκθεση αναφορικά με την ψυχολογική και διανοητική κατάσταση του δράστη και του θύματος και να γνωμοδοτεί για τη δυνατότητα του δράστη να επιστρέψει στην οικογενειακή στέγη, καθώς και για την προσφορότητα μιας τέτοιας ενέργειας.

Και έκτον, σε όλη τη διάρκεια της τριετίας που θα αποτελεί το χρόνο δοκιμασίας του δράστη της οικογενειακής βίας, η οικογένεια να παρακολουθείται από την αρμόδια υπηρεσία της Κοινωνικής Πρόνοιας, παραδείγματος χάριν, ένα κέντρο φροντίδας της οικογένειας, ώστε να βεβαιώνεται ότι πραγματικά ο δράστης δεν κακοποιεί πια τα μέλη της οικογένειάς του και όχι να αρκούμαστε στο γεγονός ότι το θύμα δεν προέβη σε νέα

καταγγελία εντός της τριετίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία συνάδελφε.

Η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Βέρα Νικολαΐδου έχει το λόγο.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κατά τη γενική συζήτηση καταθέσαμε τον προβληματισμό μας και τις θέσεις μας για την αντιμετώπιση του υπαρκτού προβλήματος της ενδοοικογενειακής βίας και ιδιαίτερα της βίας κατά των γυναικών, σαν ένα κοινωνικό φαινόμενο με συγκεκριμένες πολιτικές και κοινωνικές αιτίες.

Χαρακτηρίσαμε θετικό το γεγονός ότι θα υπάρξει για πρώτη φορά στη χώρα μας νόμος για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας. Χρειάζεται, πράγματι, ένας νόμος για την αντιμετώπιση του φαινομένου, αλλά χρειάζονται πάρα πολλά στην πρόληψη του φαινομένου, στην κοινωνική του στήριξη πριν από την εμφάνισή του. Γιατί είναι εξαιρετικά δύσκολο –και πιστεύω θα συμφωνήσετε μαζί μας, ιδιαίτερα για τη γυναίκα, αν δεν υπάρξουν οι κοινωνικοί και οι οικονομικοί όροι, αν δεν έχει σταθερή και μόνιμη δουλειά για να μπορεί να ζει με αξιοπρέπεια, αν δεν υπάρχει δημόσια δωρεάν κοινωνική ασφάλιση, δωρεάν υγεία και παιδεία για την ίδια και τα παιδιά της, αν δεν υπάρχουν δημόσιες υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, να διαλύσει ένα γάμο ή να μηνύσει το δράστη. Αυτή είναι η πραγματικότητα που βιώνουμε όλοι καθημερινά και έτσι το νομοθέτημα παραμένει κενό γράμμα.

Προτείνουμε τη δημιουργία οικογενειακού δικαστηρίου με εξειδικευμένους δικαστές και με ειδικούς επιστήμονες, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, παιδαγωγούς.

Κύριε Υπουργέ, καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης και όσες φορές τοποθετηθήκατε, ειλικρινά δεν μας πείσατε με τα επιχειρήματα που χρησιμοποιήσατε και την άρνηση που έχετε στο θέμα αυτό, παρ' ότι είναι ένα παρά πολύ ευαίσθητο θέμα και πιστεύουμε ότι το οικογενειακό δικαστήριο θα βοηθούσε περισσότερο.

Φυσικά, εκεί που δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε είναι στο θέμα της ποινικής διαμεσολάβησης και στο ότι την αρωγή των θυμάτων αναλαμβάνουν, εκτός από το κράτος, και ιδιώτες. Είναι αυτονόητο, λοιπόν, ότι δεν μπορούμε να ψηφίσουμε το προτεινόμενο νομοσχέδιο στο σύνολό του.

Έρχομαι στα άρθρα. Το νομοσχέδιο εισάγει σειρά διατάξεων που αφορούν στο Αστικό και Ποινικό Δίκαιο, στην Ποινική και Πολιτική Δικονομία.

Με το άρθρο 2, απαγορεύεται ρητά η άσκηση βίας κάθε μορφής μεταξύ των μελών της οικογένειας, ενώ προβλέπεται ότι οι διατάξεις δε εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις σταθερής συμβίωσης ζευγαριού χωρίς γάμο. Συμφωνούμε μ' αυτό και θα το ψηφίσουμε.

Στο κεφάλαιο Β' ξεκινούν οι διατάξεις Αστικού Δικαίου:

Με το άρθρο 3 η άσκηση βίας αποτελεί μαχητό τεκμήριο ισχυρού κλονισμού του γάμου, δηλαδή θα αποτελεί λόγο διαζυγίου.

Με το άρθρο 4 που αφορά τη σωματική βία σε βάρος ανηλίκων, μόνον όταν αποτελεί μέσο σφωρνισμού στο πλαίσιο της ανατροφής του, εφαρμόζεται το άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα, δηλαδή μπορεί να οδηγήσει μέχρι και στην αφαίρεση της γονικής μέριμνας από το γονέα, που θα κριθεί αν δεν είναι κατάλληλος γι' αυτήν.

Με το άρθρο 5, ορίζεται κατώτερο ποσό για χρηματική ικανοποίηση, λόγω ηθικής βλάβης, για την τέλεση των πράξεων που ορίζει ο νόμος 1.000 ευρώ περίπου, εκτός εάν ο παθών ζητήσει μικρότερο ή άλλο ποσό.

Με αυτά τα πέντε άρθρα συμφωνούμε, είναι σε θετική κατεύθυνση.

Και στο επόμενο κεφάλαιο, το κεφάλαιο Γ', με το άρθρο 6 εισάγεται διάταξη πλημμεληματικού χαρακτήρα για την ενδοοικογενειακή βία, που προξενεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας, με διακεκριμένη μορφή, όταν υπάρχει βαριά σωματική

βλάβη ή κίνδυνο ζωής, ενώ μετατρέπεται σε κακουργηματικού χαρακτήρα αδίκημα, αν επακολουθήσει βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση. Υπάρχει ειδική πρόβλεψη στην περίπτωση που το θύμα είναι έγκυος ή για κάποιο λόγο δεν μπορεί να αντισταθεί. Επίσης με τις διατάξεις αυτές μπορεί να τιμωρηθεί και εργαζόμενος σε φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας, αν η πράξη στρέφεται κατά προσώπου που δέχεται τις υπηρεσίες του φορέα.

Προς θετική, επίσης, κατεύθυνση είναι τα άρθρα που ακολουθούν, δηλαδή τα άρθρα 7, 8, 9 και 10. Είναι αυτονόητο ότι συμφωνούμε με τα άρθρα από το 1 μέχρι το 10.

Παρακάτω, στα άρθρα 11 έως 14, τα οποία βρίσκονται στο κεφάλαιο Δ', εισάγεται ο περιβόητος θεσμός της ποινικής διαμεσολάβησης με τον οποίο διαφωνούμε. Με πρωτοβουλία του εισαγγελέα και συμφωνία του δράστη και του θύματος και κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις που ορίζει το νομοσχέδιο, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο και μετά την πάροδο τριών ετών, οπότε και ολοκληρώνεται η διαδικασία, εξαλείφεται το αξιόποιο.

Η διαδικασία αυτή έχει συνέπειες και για τις αστικές αξιώσεις του θύματος, αφού δεν μπορούν να είναι άλλες από αυτές που έχει συμφωνήσει και για τις οποίες έχει ικανοποιηθεί κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Η περίπτωση να συνεχιστεί κανονικά η ποινική διαδικασία αν ο δράστης δεν συμμορφωθεί στη διαμεσολάβηση, αναφέρεται ως υπαίτια μη ολοκλήρωσης –έτσι ακριβώς είναι διατυπωμένο– χωρίς να προσδιορίζεται συγκεκριμένα τι σημαίνει αυτό.

Είναι καινούρια διάταξη; Είναι το ότι δεν παρακολουθεί ο δράστης το θεραπευτικό πρόγραμμα; Πότε ολοκληρώνεται η παρακολούθηση αυτού του προγράμματος που αποτελεί προϋπόθεση της διαμεσολάβησης, που τελικά θα θέσει το φάκελο της δικογραφίας στο αρχείο;

Η γενικόλογη αναφορά δεν παρέχει τις απαραίτητες ασφαλιστικές δικλίδες προστασίας του θύματος σε μελλοντική πράξη βίας. Επιπλέον, δεν διασφαλίζονται τα δικαιώματα του θύματος, όπως η απομάκρυνση του δράστη από την οικογενειακή κατοικία, που προβλέπει παρακάτω το άρθρο 18, αφού το μέτρο παύει αυτοδικαίως με την απόφαση ποινικής διαμεσολάβησης.

Αντίστοιχος κίνδυνος υπάρχει και στην περίπτωση επιθυμίας του θύματος για λύση του γάμου, οπότε μπορούμε να οδηγηθούμε στην ακύρωση του άρθρου 3 του νομοσχεδίου λόγω της ποινικής διαμεσολάβησης. Και το ερώτημα που τίθεται είναι με ποια διαδικασία ενημερώνεται το θύμα για τις επιπτώσεις της ποινικής διαμεσολάβησης. Θεωρούμε ότι αυτή η διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης, όπως εισάγεται, ακυρώνει σε μεγάλο βαθμό τις θετικές πλευρές του νομοσχεδίου.

Με τα συγκεκριμένα άρθρα λοιπόν, -για να μην επαναλαμβάνω αυτά που είχαμε πει σε προηγούμενες συνεδριάσεις- από το 11 μέχρι το 14 διαφωνούμε και φυσικά δεν μπορούμε να τα ψηφίσουμε.

Κύριε Πρόεδρε, ολοκλήρωσα γι' αυτές τις ενότητες των άρθρων και θα συνεχίσω αύριο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία Νικολαΐδου.

Ο συνάδελφος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Φώτης Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν δεν υπήρχε ο θεσμός της ποινικής διαμεσολάβησης -για να απαντήσω και σε συγκεκριμένο ζήτημα που έθεσε η κ. Κανελλοπούλου- ανεξάρτητα από επιμέρους επιφυλάξεις θα ψήφιζα επί της αρχής το σχέδιο νόμου. Διατηρώ όμως στο ακέραιο τις απόψεις μου αναφορικά με το θεσμό της ποινικής διαμεσολάβησης, ο οποίος εισάγεται με το παρόν νομοσχέδιο.

Δεν θα επαναλάβω, κύριε Υπουργέ, τα όσα είπα αναφορικά με το ρόλο και τη δικαιοδοσία του εισαγγελέα και κατά συνέπεια δεν θα κάνω αναφορά στην αρχή που εξέφρασα για το θεσμό και για επιμέρους ζητήματα, τα οποία θέλει να ρυθμίσει η ποινική διαμεσολάβηση. Θα έλεγα όμως ενδεικτικά ότι για παράδειγμα όταν έχουμε ανήλικο, θα πρέπει να εφαρμόζεται το

άρθρο 45α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Μια άλλη επισημάνση, την οποία κρίνω αναγκαίο πως πρέπει να κάνω, είναι ότι θα πρέπει να γίνει ειδική αναφορά στην εισηγητική έκθεση, όσο και αν δεν συνηθίζεται -κακώς- να συζητείται η εισηγητική έκθεση στην Ολομέλεια της Βουλής, θα πρέπει να γίνει ειδική αναφορά ότι αυτό το νομοσχέδιο στον πυρήνα του, στην κεντρική του επιλογή θέλει να προστατεύσει τη γυναίκα.

Και νομίζω ότι αυτό είναι εξαιρετικά χρήσιμο, διότι περί αυτού ο λόγος. Όταν ομιλούμε για ενδοοικογενειακή βία προφανέστατα -επαναλαμβάνω τη διατύπωση- ο δραματικός πρωταγωνιστής της ενδοοικογενειακής βίας είναι κυρίως η γυναίκα στις περισσότερες περιπτώσεις.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 1 είναι θετικό το γεγονός ότι διευρύνετε τον κύκλο των προσώπων τα οποία αναφέρονται στο πλαίσιο της ενδοοικογενειακής βίας. Όμως, έχουμε και μία κατηγορία η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί. Είναι οι γονείς των εξωγάμων τέκνων, οι οποίοι προφανέστατα δεν συνοικούν. Και έχω τη γνώμη ότι πρέπει να συμπεριλάβετε και τους γονείς εξωγάμων τέκνων ανεξαρτήτως του στοιχείου της συνοικήσεως, διότι είναι δίδαγμα κοινής πείρας ότι έχουμε πάρα πολλά περιστατικά. Αναπτύσσονται εξαιρετικά παράνομες συμπεριφορές πάρα πολλές φορές μεταξύ δύο ανθρώπων, οι οποίοι εκτός γάμου απέκτησαν τέκνα. Και νομίζω ότι σε τίποτα δεν θα βλάψει στο άρθρο 1 να συμπεριλάβετε και τους γονείς των εξωγάμων τέκνων, ανεξαρτήτως του στοιχείου της συνοικήσεως.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 7 αναφέρει στην παρ. 1: «Το μέλος της οικογένειας, το οποίο εξαναγκάζει άλλο μέλος χρησιμοποιώντας βία ή απειλή με σπουδαίο και άμεσο κίνδυνο σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή, χωρίς το θύμα να υποχρεούται προς τούτο». Σας προτείνω να αντικαταστήσετε τη φράση «χωρίς το θύμα να υποχρεούται προς τούτο» με τη φράση «χωρίς τη συναίνεσή του». Είναι σαφέστερη η διατύπωση νομίζω με το «χωρίς τη συναίνεσή του». Και η διατύπωση «χωρίς να υποχρεούται προς τούτο» νομίζω ότι θα δημιουργήσει ερμηνευτικά προβλήματα στο δικαστήριο.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 8 θα επαναλάβω τη θετική εκτίμηση που έχω με τη ρύθμιση η οποία γίνεται.

Στο άρθρο 9 στην παρ. 1 αναφέρεται το εξής: το μέλος της οικογένειας το οποίο προσβάλλει την αξιοπρέπεια -έτσι λέει η διάταξη- άλλου μέλους της με ιδιαίτερα ταπεινωτικό λόγο ή έργο που ανάγεται στη γενετήσια ζωή. Γιατί θέλετε αυτόν τον προσδιορισμό «με ιδιαίτερα ταπεινωτικό τρόπο»; Ούτως ή άλλως δεν το εύχομαι, το απεύχομαι, θα δημιουργήσει προβλήματα η διατύπωση «ταπεινωτικό λόγο ή έργο». Τα προβλήματα θα είναι πολύ περισσότερα και μεγαλύτερα εάν προσθέσετε και το «με ιδιαίτερα ταπεινωτικό». Δηλαδή η προσθήκη του «με ιδιαίτερα» νομίζω ότι θα δημιουργήσει περαιτέρω προβλήματα. Σκεφθείτε τώρα ένα δικαστή, ο οποίος θα καλείται να ερμηνεύσει αν είναι ταπεινωτικός ή ιδιαίτερα ταπεινωτικός ο λόγος ή το έργο. Εκτιμώ ότι θα πρέπει να φύγει η συγκεκριμένη λέξη.

Σε ό,τι αφορά την ποινική διαμεσολάβηση θέλω να επανέλθω. Θα μπορούσε κανείς να δεχθεί την ποινική διαμεσολάβηση με μία προϋπόθεση ότι αυτό θα ήταν έργο του οικογενειακού δικαστηρίου.

Επαναλαμβάνω, κύριε Υπουργέ, ότι πέρα από τα ζητήματα που κατά τη γνώμη μου τίθενται αναφορικά με τη συνταγματικότητα των ρυθμίσεων ένα οικογενειακό δικαστήριο θα ήταν αποτελεσματικότερο, ουσιαστικότερο και θα μπορούσε με ένα καλύτερο τρόπο να αντιμετωπίζει όλα αυτά τα ζητήματα. Επαναλαμβάνω την πάγια θέση και αρχή που έχω: Δεν θέλω ειδικά δικαστήρια, δεν θέλω ειδικούς δικαστές. Φοβάμαι τη μονομέρεια. Αλλά είναι άλλο πράγμα το οικογενειακό δικαστήριο. Το οικογενειακό δικαστήριο θα έχει την αναγκαία εξειδίκευση, θα έχει την εμπειρία, θα μπορεί να στελεχώνεται με κατάλληλους επιστήμονες, ψυχολόγους, ψυχιάτρους, παιδοψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και θα είναι ό,τι καλύτερο νομίζω για την αντιμετώπιση των συμπεριφορών που θέλει να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

Περαιτέρω -και ολοκληρώνω, διότι τα περισσότερα τα ανέφερα στη συζήτηση επί της αρχής- υπάρχουν όλα αυτά τα ζητή-

ματα που αφορούν στην επί της ουσίας αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας. Και ποια είναι αυτά; Είναι η πρόληψη, η αντιμετώπιση των αιτίων που προκαλούν την ενδοοικογενειακή βία, όλα αυτά τα οποία νομίζω ότι μπορούμε να τα επιγράψουμε «κοινωνικά αίτια». Δεν μου διαφεύγει βέβαια ότι εκτός από τα κοινωνικά αίτια υπάρχει και η ατομική ευθύνη, υπάρχει και η ατομικότητα της συμπεριφοράς. Όμως αυτά, όπως είπα και στην συζήτηση επί της αρχής, είναι ζητήματα τα οποία δεν θα μπορούσε το νομοσχέδιο να αντιμετωπίσει, διότι χρειάζεται ένα άλλο νομοσχέδιο –και όχι μόνο της δικής σας αρμοδιότητας νομοσχέδιο, αλλά και άλλων Υπουργείων– προκειμένου να αντιμετωπιστούν όλα εκείνα, τα οποία κυρίως και κατ' εξοχήν δημιουργούν τα φαινόμενα της ενδοοικογενειακής βίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Η συνάδελφος κ. Μερεντίτη έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η βία μέσα στην οικογένεια, ακριβώς επειδή συμβαίνει στην οικογένεια, αποτελεί την πιο απεχθή, την πιο κακοήγη μορφή βίας και ταυτόχρονα την πλέον διαδεδομένη, παγκοσμίως, παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Συμβαίνει όμως πίσω από κλειστές πόρτες, που μαζί με τα κλειστά στόματα συντελούν στο να παραμένει αθέατη και τις πιο πολλές φορές ατιμώρητη.

Κάποιοι αμφισβητούν τις διαστάσεις του προβλήματος, συγχέοντάς το με παρωχημένους φεμινισμούς. Μακάρι να ήταν έτσι. Μακάρι να ήταν ψέματα ο πόνος των γυναικών και κυρίως των παιδιών, που γνωρίζουν στην πιο τρυφερή και ευαίσθητη ηλικία τη φρίκη της κακοποίησης από τους δικούς τους ανθρώπους, από ανθρώπους της εμπιστοσύνης τους, από πρόσωπα αγαπημένα, σεβαστά, που μετατρέπονται σε εφιάλτη τους. Δυστυχώς, δεν είναι ούτε υπερβολές ούτε ψέματα. Δεν θα μιλήσω με αριθμούς και ποσοστά. Αναφέρθηκαν οι εισηγήτες με τον καλύτερο τρόπο. Απλά θα πω το εξής: Η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί ακόμα και σήμερα, παγκοσμίως, αιτία θανάτου και αναπηρίας για γυναίκες ηλικίας δεκαέξι έως σαράντα τεσσάρων ετών. Αυτό τα λέει όλα.

Εγώ όμως δεν θέλω να περιοριστούμε, εσφαλμένα, ως προς την εικόνα του θύματος. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι τα τελευταία χρόνια, και μάλιστα σε χώρες όπου η ισότητα μεταξύ των δύο φύλων είναι περισσότερο εδραιωμένη, παρουσιάζονται όλο και περισσότερα κρούσματα ενδοοικογενειακής βίας με θύματα άνδρες. Και για το λόγο αυτό θεωρώ σκόπιμο όταν μιλάμε για κακοποίηση να μην την αντιμετωπίζουμε ως γυναικεία, παιδική, ανδρική κ.λπ., αλλά ως ανθρώπινη. Πρόκειται για ένα πρόβλημα οικουμενικό και οι διαστάσεις του για τις λεγόμενες «πολιτισμένες» και «προοδευτικές» κοινωνίες του δυτικού κόσμου κάθε άλλο παρά νέες ή μικρές είναι. Πρέπει να παραδεχθούμε ότι συμβαίνει σ' όλες τις κοινωνίες, σ' όλα τα κοινωνικά στρώματα. Όλο και περισσότερο καταρρίπτεται ο μύθος των προβληματικών οικογενειών του περιθωρίου, των δυσμενών οικονομικών συνθηκών και του χαμηλού μορφωτικού επιπέδου. Βλέπουμε πλέον πολλές περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας, στις οποίες ο δράστης κατέχει υψηλή κοινωνική θέση. Απλά όσο ανεβαίνουμε κοινωνικά, τόσο πιο κλειστά είναι τα στόματα.

Η ενδοοικογενειακή βία δεν είναι οικογενειακή ή ιδιωτική υπόθεση. Κατά τη γνώμη μου, αφορά όλη την κοινωνία, όλο τον κόσμο, όλες τις χώρες, όλες τις κοινωνικές και οικονομικές τάξεις, όλες τις ηλικίες. Αποτελεί έγκλημα που πλήττει τη ζωή, την αξιοπρέπεια, την ελευθερία του ατόμου και υποβαθμίζει κοινωνικά, ηθικά και πολιτισμικά κάθε κοινωνία. Σημαδεύει τη ζωή των θυμάτων. Και εδώ πρέπει να τονίσω ότι θύματα δεν είναι μόνον αυτοί που υφίστανται τη βία, αλλά και τα παιδιά που τη ζουν μέσα στην οικογένειά τους, τα οποία στη ζωή τους μάλλον σημαδεύονται κατά τέτοιο τρόπο που θα συμπεριφερθούν ή σαν θύτες ή σαν θύματα. Γι' αυτό πρέπει να σταθούμε στην αντιμετώπιση του προβλήματος, στην πρόληψη.

Η σπουδαιότητα του νομοσχεδίου είναι πασιφανής. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που θα έπρεπε να έχει σκοπό να καλύ-

ψει τη μέχρι τώρα ελλιπή νομοθετική αποτύπωση και θα έπρεπε να συνιστά σταθμό σε μια υπόθεση που εκκρεμεί εδώ και καιρό.

Παρ' όλα αυτά το νομοσχέδιο δυστυχώς δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα. Είναι πράγματι τροποποιημένο σε σχέση με το αρχικό, είναι βήμα κύριε Υπουργέ, είναι όμως μικρό και δειλό. Η προηγούμενη προσπάθειά σας είχε δεχθεί κριτική πρώτον για την ανομολόγητη πλην σαφή πρόθεσή σας να στηρίξετε το θεσμό της οικογένειας και δεύτερον για το θέμα της ποινικής διαμεσολάβησης μεταξύ των διαδίκων. Και τα δύο σημεία παραμένουν, ως εκ τούτου παραμένει και η κριτική. Αγνοήσατε την ύπαρξη, το έτοιμο νομοσχέδιο από την κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.–αναφέρθηκε η εισηγήτριά μας– που προσέγγιζε τις αιτίες, ήταν πιο άρτιο, πιο συμπληρωμένο. Θα μπορούσατε κύριε Υπουργέ να το λάβετε υπ' όψιν σας, να συγκεράσετε το δικό σας μ' αυτό για να έχουμε ένα πλήρες νομοσχέδιο γιατί το θέμα που συζητάμε σήμερα είναι πέρα και έξω από τα κόμματα. Δεν έπρεπε λοιπόν να το αντιμετωπίσετε απαξιωτικά.

Το νομοσχέδιό σας αντί της αποκατάστασης και της προστασίας του θύματος έχει αυτοσκοπό τη διατήρηση του θεσμού της οικογένειας. Ποια οικογένεια; Δεν επιδιώκουμε τη σωστή οικογένεια; Δεν αντιμετωπίζει το μείζον θέμα της πρόληψης που είναι το σπουδαιότερο και δεν λαμβάνει κοινωνικά μέτρα. Δεν ιδρύει νέους θεσμούς, δομές για την υποδοχή και φιλοξενία των θυμάτων και των παιδιών τους, την περίθαλψη και την επανένταξή τους στην κοινωνία. Δεν θεσμοθετεί πολιτικές πρόληψης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης. Όποιος όμως ενδιαφέρεται πραγματικά για την οικογένεια, τη διατήρησή και την ενίσχυση του θεσμού που κρατάει ενωμένη την κοινωνία, δεν αρκείται σε ανέξοδες διαβεβαιώσεις. Λειτουργεί αποφασιστικά και με ολοκληρωμένες προτάσεις, προτάσεις που να ορίζουν το πρόβλημα και να προσεγγίζουν τις αιτίες τους. Όπως ακριβώς έχει επισημάνει η Διεθνής Αμνηστία μία σύγχρονη νομοθεσία θα πρέπει να λαμβάνει μέριμνα όχι μόνο για την αρωγή, τη στήριξη και την προστασία του θύματος, αλλά και για την εξάλειψη των αιτιών που προκαλούν το πρόβλημα.

Αυτή είναι κατά τη γνώμη μας η σωστή αντιμετώπιση. Ο δρόμος για την αντιμετώπιση του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας περνάει μέσα από την κατάργηση των στερεοτύπων. Η ουσία είναι η πρόληψη μέσω της διαπαιδαγώγησης της νέας γενιάς γιατί η άσκηση βίας είναι καθαρά θέμα νοστορπίας και έτσι πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Το πρώτο ρόλο –είχα την ευκαιρία και σε αντίστοιχη επίκαιρη ερώτηση να το τονίσω– πρέπει να αναλάβει το σχολείο. Ο πιο δυνατός αντίπαλος της βίας είναι η παιδεία. Η εκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει σ' αυτό το θέμα.

Ποινική διαμεσολάβηση. Κύριε Υπουργέ, το είπαν όλοι οι συνάδελφοι, είναι «ηλίου φαεινότερο» ότι λειτουργεί υπέρ του δράστη και τον διευκολύνει καθώς αρκεί να δώσει τον «βαρύνοντα» λόγο της τιμής του. Για ποια τιμή και από ποιο πρόσωπο κύριε Υπουργέ; Το θύμα πιθανοαγκάζεται να δεχθεί την υπόσχεση του δράστη και ακόμη χειρότερα να τον δεχθεί πίσω στην οικογενειακή εστία νικητή και τροπαιούχο έτοιμο να συνεχίσει και να ολοκληρώσει το έργο της κακοποίησης.

Υπάρχουν τρεις φάσεις και έχει αποδειχθεί ότι στην τρίτη φάση ο δράστης εκδηλώνει τύψεις και δίνει κάθε είδους υποσχέσεις τις οποίες πάλι έχει αποδεχθεί ότι δεν τις τηρήσει όταν επιστρέψει στην οικογένεια. Εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση η υποχρεωτική απομάκρυνση του δράστη. Μας καταθέσατε την τροποποίηση κύριε Υπουργέ και γράφετε ότι δέχεται σε περίπτωση συνοίκησης να μείνει εκτός οικογενειακής κατοικίας για εύλογο χρονικό διάστημα. Δέχεται, κύριε Υπουργέ; Πάλι ο δράστης; Ούτε αυτό μπορούμε να κατανοήσουμε; Επιβάλλεται, κύριε Υπουργέ, γιατί πρέπει να προστατεύσουμε το θύμα και πρέπει να προστατεύσουμε την οικογένεια, τα παιδιά που ζουν μέσα σ' αυτή την οικογένεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επιτρέψτε μου να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

Επιπλέον, θα έπρεπε να προσέξουμε πολύ περισσότερο σε ποιους αναθέτουμε το ρόλο της προστασίας και της ενημέρω-

σης γιατί κάπου αναφέρεται ότι αν ζητηθεί τα όργανα θα παράσχουν τις πληροφορίες και την ενημέρωση στο θύμα. Υποχρεωτικά πρέπει να ενημερώνουμε το θύμα.

Και τέλος επειδή πάλι με πρόδωσε ο χρόνος, θέλω να σας ρωτήσω κάτι: Μας είπατε ότι συστρατεύει το νομοσχέδιο όλους τους φορείς της πολιτείας. Πώς; Τι προβλέπεται; Πού ενισχύετε τους θεσμούς; Θεωρείτε ότι είναι επαρκείς οι θεσμοί, οι οποίοι θεσμοί βρήκατε από το «κακό» ΠΑ.ΣΟ.Κ.; Δεν βλέπω πουθενά κανένα κονδύλι, πουθενά στον προϋπολογισμό να προβλέπεται ή έστω και στο ελάχιστο παραπέρα στήριξη των θυμάτων και προσφορά βοήθειας και αρωγής.

Νομίζω, εφόσον θέλετε με το νομοσχέδιο να προστατέψετε και να περιορίσετε, θα πρέπει να φροντίσετε και οικονομικά να παράσχετε την όποια βοήθεια. Το θύμα της ενδοοικογενειακής βίας πού θα πάει, κύριε Υπουργέ; Πού θα πάει για να ζητήσει βοήθεια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Και με αυτό κλείστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Η ρύθμιση της ενδοοικογενειακής βίας είναι μία αναγκαιότητα. Δεν διαφωνούμε. Ποια ρύθμιση όμως; Τολμήστε και τώρα να δεχτείτε τις παρατηρήσεις, να ξεπεράσετε αυτά τα στερεότυπα, να δείτε το τεράστιο κοινωνικό θέμα, κύριε Υπουργέ, γιατί όπως είπα –και είναι πεποίθηση όλων μας– η ενδοοικογενειακή βία αφορά την κοινωνία. Είναι πέρα και έξω από τα κόμματα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Σας ευχαριστούμε πολύ.

Ο συνάδελφος κ. Γείτονας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρά τα μεγάλα βήματα που έκανε η παγκόσμια κοινότητα για τα δικαιώματα του ανθρώπου, την προστασία της αξιοπρέπειας του, ακόμα και στις σύγχρονες δημοκρατικές αναπτυγμένες κοινωνίες η ενδοοικογενειακή βία καλά κρατεί.

Τα στοιχεία που δίνει ο Ο.Η.Ε. είναι αποκαλυπτικά για το μέγεθος και την έκταση του προβλήματος και κανένας δεν μπορεί να στρουθοκαμηλίζει. Το λάθος αυτό γιατί και στη χώρα μας υπάρχει μεγάλο πρόβλημα. Παρόλο που στατιστικά –γιατί δεν δηλώνονται– φαίνεται να είμαστε καλύτερα από άλλες χώρες της Ευρώπης, το πρόβλημα είναι μεγάλο.

Θύματα της βίας είναι κατ' εξοχήν –αυτή είναι η πραγματικότητα– οι γυναίκες και τα παιδιά. Πρόκειται για ένα έγκλημα που τελείται εν κρυπτών, ιδιωτικών. Όμως η αντιμετώπισή του δεν είναι ιδιωτική υπόθεση. Είναι υπόθεση όλων μας, κοινωνίας και πολιτείας, ανδρών και γυναικών.

Κύριε Υπουργέ, είχαμε συζητήσει με την ευκαιρία σχετικής πρότασης νόμου πριν ένα χρόνο, αν θυμάμαι, σ' αυτήν την Αίθουσα πάλι για το θέμα. Ήμουν και εγώ μεταξύ των ομιλητών. Ακούστηκαν από όλους τους συναδέλφους και κυρίως από τις γυναίκες συναδέλφους ενδιαφέρουσες προτάσεις. Λυπάμαι που λέω, ότι φαίνεται πως σ' αυτήν τη νομοθετική πρωτοβουλία σας δεν συνεκτιμήθηκαν πολλές από τις ενδιαφέρουσες απόψεις και προτάσεις.

Εγώ δεν αμφισβητώ –δεν είμαι ειδικός– τη σημασία ειδικών νόμων και ειδικών διατάξεων. Αν μη τι άλλο, δίνουν ένα θετικό μήνυμα, ένα θετικό σήμα στην κοινωνία. Και εδώ έγκειται και η αξία αυτού του νομοσχεδίου. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όπως ειπώθηκε και αναλύθηκε από προλαλήσαντες συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και την εισηγήτριά μας, δεν μας καλύπτει. Έχει διατάξεις αμφιλεγόμενες, υπάρχουν ασάφειες και μπορεί να δημιουργηθούν και προβλήματα.

Κύριε Υπουργέ, εγώ δεν θα ασχοληθώ με το νομικό μέρος. Για παράδειγμα τα νομικά με την «ποινική διαμεσολάβηση». Δεν ασχολούμαι με τα νομικά θέματα που δημιουργεί. Εγώ νομίζω, όμως, ότι θα έπρεπε να το ξανασκεφθείτε. Είναι άλλο θέμα το οικογενειακό δικαστήριο. Γιατί το λέω;

Θα σας το πω από την εμπειρία μου ως Υπουργός Υγείας και από εμπειρία που έχω και από τη γυναίκα μου, η οποία είναι κοινωνική λειτουργός και έχει ασχοληθεί με τέτοια θέματα. Όλο αυτό το «αλισβερίσι» θύματος και θύτη με εισαγγελείς χωρίς να

υπάρχει εγγύηση της κοινωνικής στήριξης των θυμάτων –και όταν λέω κοινωνική, εννοώ ηθική και υλική κυρίως στήριξη με ειδικούς επιστήμονες– μπορεί να δημιουργήσει νέες επιπλοκές, όχι να λύσει το ζήτημα. Να δημιουργήσει νέες επιπλοκές στις σχέσεις και κυρίως –και προσέξτε το αυτό, κύριε Υπουργέ– μπορεί να επιτείνει την ανασφάλεια και το φόβο των θυμάτων. Οπότε να καταλήξει σε ισχυροποίηση της θέσης του θύτη.

Είναι σημαντικό, γιατί όπως εξηγήθηκε –και θα επανέλθω και εγώ– το βασικό πρόβλημα στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας είναι η ανασφάλεια του θύματος. Είχατε βάλει και εξαίρεση για τις ελαφριές σωματικές βλάβες. Το διορθώσατε. Αυτό είναι θετικό. Εγώ όμως δεν θα σταθώ, στην ποινική καταστολή. Έχει τη σημασία της.

Πιστεύω ότι εκείνο που πρέπει να δούμε είναι η πρόληψη. Εκεί πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας.

Η πρόληψη έχει σχέση με τις αιτίες –ειπώθηκε και προηγουμένως– αφορά μεταξύ άλλων την καλλιέργεια αξιών, την απαλλαγή από προκαταλήψεις, κατεστημένες νοοτροπίες, την ευαισθητοποίηση, την ενημέρωση, τα πολιτιστικά πρότυπα.

Είμαστε η Βουλή των Ελλήνων και υπάρχει η θετική πρωτοβουλία –που τουλάχιστον έχει την αξία της για το συμβολισμό– να προχωρήσετε σ' έναν ειδικό νόμο για την ενδοοικογενειακή βία. Τι πρότυπα όμως παίρνουν τα παιδιά μας από τη μικρή ηλικία; Υπάρχει το άρθρο 15 του Συντάγματος που επιβάλλει ρητά την κοινωνική αποστολή της Ραδιοφωνίας και της Τηλεόρασης όσον αφορά την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας. Κάθε μέρα όμως τα παιδιά μας βλέπουν εικόνες βίας.

Εγώ πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι από την παιδική ηλικία μαθαίνει ο καθένας μας να σέβεται τον άλλον, να απορρίπτει τη χρήση βίας. Από την παιδική ηλικία μαθαίνει την έννοια της ισότητας. Εδώ, λοιπόν, είναι σημαντικός ο ρόλος των Μ.Μ.Ε., που έχουν και υποχρέωση από το Σύνταγμα και προφανώς και ο ρόλος του εκπαιδευτικού συστήματος από την πρώτη κιόλας βαθμίδα. Ειπώθηκε αυτό, προηγουμένως, και από τη συνάδελφο κα Μερεντίτη. Αλλά έχουν σημασία τα πρότυπα που προωθούμε.

Θέλω να πω κάτι ακόμα, γιατί νομίζουν κάποιοι ότι η βία είναι φυσική ιδιότητα είτε των ανδρών, είτε των γυναικών. Η βία δεν είναι φυσική ιδιότητα. Η άσκηση βίας είναι αποτέλεσμα νοοτροπίας που καλλιεργείται και αποκτιέται. Εκεί θα βρούμε τις ρίζες του κακού, εκεί θα βρούμε πως μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα.

Επανερχομαι σ' αυτό που έθιξα στην αρχή και έχει σχέση με τη διάταξη για την ποινική διαμεσολάβηση και αναφέρομαι και σ' αυτά που άκουσα από την εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας.

Το μεγάλο πρόβλημα στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας είναι ότι συντελείται μέσα στους τέσσερις τοίχους. Δεν αποκαλύπτεται, κυριαρχεί ο φόβος. Το θύμα, συνήθως γυναίκα ή παιδί, φοβάται να καταγγείλει το δράστη. Δεν υπάρχει, δηλαδή, αίσθημα ασφάλειας στα θύματα. Δεν αντιδρά –να πούμε και τα «κουσούρια» μας ως κοινωνία –συνήθως θετικά η ευρύτερη οικογένεια ή η μικροκοινωνία της περιοχής, που αντιλαμβάνεται ορισμένα τέτοια θέματα ως ταμπού για λόγους προκατάληψης– «Κωσταλέξι» χαρακτηρίζει πολλές φορές την κοινωνική μας συμπεριφορά.

Συνεπώς, το πρώτο που πρέπει να αποφασίσουμε είναι να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις –το είτε και η κα Μαραγκοπούλου– ώστε το θύμα να μπορεί να αισθάνεται την άνεση, τη στήριξη, να έχει την εγγύηση ασφάλειας για να καταγγείλει το δράστη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εδώ παίζει ρόλο η ευρύτερη κοινωνική στήριξη που παρέχει στο θύμα το περιβάλλον. Για να δώσουμε όμως περιβάλλον ασφάλειας στο θύμα, χρειάζονται δράσεις. Και εδώ έρχεται το προνοιακό σύστημα. Μιλώ και από την εμπειρία μου ως Υπουργός Υγείας. Δεν μπορεί να αντιμετωπίσουμε την ενδοοικογενειακή βία με ποινική καταστολή, εάν δεν αναπτύξουμε ένα

ολοκληρωμένο, με συνέχεια, εθνικό σχέδιο δράσης και δεν αναπτύσσουμε κοινωνικές υποδομές. Για να παρέχουν ασφάλεια στο θύμα.

Έχουμε τώρα νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές. Είναι ευκαιρία να αντιληφθούν οι υποψήφιοι ότι έχουν εδώ σημαντικό ρόλο οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Να αναπτύξουν ένα τέτοιο δίκτυο προστασίας με τη στήριξη και του κράτους. Γιατί μόνο ένα τέτοιο δίκτυο υποστήριξης μπορεί να μας οδηγήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Γιατί το λέω αυτό; Μετριώνται στα δάκτυλα ακόμα και στους μεγάλους δήμους σ' όλη την Ελλάδα –και αναφέρομαι και στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη– οι ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών. Υπάρχουν μεγάλα ελλείμματα.

Επομένως, πρέπει να προχωρήσουμε παράλληλα σ' αυτό. Εγώ πιστεύω ότι πρέπει να βάλουμε δύο προτεραιότητες: Να εγγυηθούμε με υποστηρικτικούς μηχανισμούς μια νέα ελευθερία στα θύματα, την απελευθέρωσή τους από το φόβο και την ανασφάλεια. Ταυτόχρονα η πολιτεία –και στην πολιτεία βάζω όλους– (κράτος, Ο.Τ.Α., κοινωνία πολιτών) να προωθήσει και να στηρίξει, όπως είπα, ένα εθνικό σχέδιο με δράσεις για πρόληψη, συμβουλευτική και κοινωνική στήριξη των θυμάτων. Πέρα από τον εκσυγχρονισμό της ποινικής καταστολής. Αλλιώς δεν θα έχουμε επιτελέσει το χρέος μας.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Η συνάδελφος κ. Ράπτη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΡΑΠΤΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις 25 Νοεμβρίου 2004, παγκόσμια ημέρα κατά της βίας, σ' έναν προφανή συμβολισμό και με πρόθεση να καταδείξουμε την ανάγκη ειδικής νομοθετικής ρύθμισης του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας, μία ομάδα γυναικών συναδέλφων της παράταξής μας καταθέσαμε σχετική πρόταση νόμου για την αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού κοινωνικού φαινομένου.

Σήμερα, με μεγάλη ικανοποίηση βλέπουμε το τελικό σχέδιο του νόμου για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας να είναι προς συζήτηση και ψήφιση ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Το παρόν σχέδιο νόμου κινείται με σεβασμό σε εδραιωμένες ανθρώπινες αρχές και αξίες, όπως την αρχή της ελευθερίας, το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης του ατόμου, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Κατ' αρχήν, η ενδοοικογενειακή συμπεριφορά που προσβάλλει τη σωματική ακεραιότητα και υγεία, την προσωπική ελευθερία, τη γενετήσια ελευθερία και τη γενετήσια αξιοπρέπεια, αντιμετωπίζεται πλέον ως αξιόποινη.

Επαναπροσδιορίζεται η έννοια της οικογένειας, η οποία πλέον δεν καθορίζεται μόνο από την εγγύτητα της συγγένειας που συνδέει διάφορα πρόσωπα, αλλά –πολύ ορθά– και από την εγγύτητα της σχέσης. Ανάλογα διορατική είναι και η επέκταση των διατάξεων του νόμου και στα πρόσωπα της συγκατοίκησης, αφού πλέον έχουν αλλάξει τα κοινωνικά δεδομένα.

Γενική και περιεκτική είναι η απαγόρευση της άσκησης βίας μεταξύ των μελών της οικογένειας. Δεν μπορώ, όμως, να μην παρατηρήσω πως παρά την προφανή χρησιμότητα της διάταξης, αισθάνομαι πως τέτοια φαινόμενα αναγκάζουν την πολιτεία να νομοθετεί για τα αυτονόητα.

Τα εγκλήματα της ενδοοικογενειακής βίας συνιστούν πλέον –και ορθώς– μαχητό τεκμήριο για τη λύση του γάμου. Όσοι συνεχίζουν να εφαρμόζουν την αντιπαιδαγωγική μέθοδο που θέλει «το ξύλο να βγήκε από τον παράδεισο», θα εμπίπτουν πλέον στις νέες διατάξεις του νόμου που απαγορεύουν τη σωματική τιμωρία των παιδιών ως μέτρο σωφρονισμού ή ελέγχου της συμπεριφοράς τους.

Ο συντάκτης ευθυγραμμίζεται στην παρούσα διάταξη με τις συστάσεις της επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού, του Ο.Η.Ε. και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Εγώ λέω πως ευθυγραμμίζεται επιπλέον με το περί δικαίου αίσθημα και την κοινή λογική.

Ιδιαίτερα ευαίσθητη και εξαιρετικά πρωτοποριακή κρίνεται και η αντιμετώπιση των ανηλίκων ως θυμάτων ενδοοικογενεια-

κής βίας, ακόμα και όταν η παράνομη συμπεριφορά δεν στρέφεται ευθέως εναντίον τους, αλλά απλά τελεείται ενώπιόν τους. Είναι διάταξη σε πλήρη αντιστοιχία με την παραδοχή του πόσο εύθραυστες είναι οι παιδικές ψυχές.

Θεσπίζεται ακόμα η αυξημένη προστασία των εγκύων, των ανηλίκων και όλων των μελών της οικογένειας που αδυνατούν να αντισταθούν στην εναντίον τους άσκηση βίας, όπως είναι οι υπερήλικες ή τα άτομα με αναπηρία.

Ιδιαίτερης κοινωνικής αξίας είναι και η επέκταση των σχετικών διατάξεων της ενδοοικογενειακής βίας και σε φαινόμενα άσκησης σωματικής ή ψυχικής βίας σε πρόσωπα που διαμένουν σε ιδρύματα κοινωνικής φροντίδας από το προσωπικό τους. Η απόδοση των χαρακτηριστικών της οικογένειας στα μέλη και το περιβάλλον των ιδρυμάτων προσδίδει στην έννοια της οικογένειας μία πρωτοποριακή διάσταση και προεκτείνει αναλογικά το πλαίσιο προστασίας της.

Οι νέες διατάξεις κατατάσσουν το βιασμό και την ασέλγεια κατά συζύγου ως μορφή ενδοοικογενειακής βίας. Ευθυγραμμίζονται έτσι με το πνεύμα των εθνικών νομοθεσιών πολλών σύγχρονων κρατών, προεκτείνουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός γάμου που μοιάζει σε ορισμένες περιπτώσεις να έχει αυθαίρετα αυτοκαταργηθεί, αλλά και συμπληρώνουν με τρόπο ικανοποιητικό και πλήρη την υφιστάμενη ποινική νομοθεσία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ**.)

Ανάλογα πρωτοποριακές είναι και οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου που εισάγουν στο ποινικό σύστημα της χώρας το θεσμό της ποινικής διαμεσολάβησης που θα ισχύει –και ορθώς– περιοριστικά στις περιπτώσεις αδικημάτων ενδοοικογενειακής βίας πλημμεληματικού χαρακτήρα.

Τα πλεονεκτήματα είναι προφανή. Άμεση συνεργασία του υπαίτιου, συνδρομή της πολιτείας προς το θύμα χωρίς την αυτόματη εμπλοκή του στην ποινική διαδικασία, περισσότερα κίνητρα για την καταγγελία της παράνομης συμπεριφοράς, ευκαιρία συνδιαλλαγής και συμφωνίας των διαδίκων. Σε κάθε περίπτωση, αποτυχία της ποινικής διαμεσολάβησης θα σημαίνει αυτομάτως τη συνέχιση της ποινικής αξίωσης της πολιτείας.

Με σειρά διατάξεων προβλέπεται, επίσης, δέσμη μέτρων για την αποτελεσματική προστασία του θύματος, μεταξύ των οποίων η φυσική απομάκρυνση του δράστη από αυτό και από τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς του και οποιοδήποτε πρόσφορο περιοριστικό μέτρο.

Ως πρώτο στάδιο για την αντιμετώπιση του φαινομένου είναι η κατάργηση του πέπλου της σιωπής των θυμάτων και της κοινωνίας. Αυτό αντιμετωπίζεται νομοθετικά πλέον με την αυτεπάγγελτη δίωξη των εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας, ενώ ισχύουν και οι σχετικές διατάξεις για τη διαδικασία των επι' αυτοφώρων εγκλημάτων, εξασφαλίζοντας ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης και διακοπή της παράνομης συμπεριφοράς. Τέλος, επισημαίνεται ο πολύ ουσιαστικός ρόλος των εκπαιδευτικών στη διαπίστωση και αποκάλυψη περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διαστάσεις του φαινομένου έχουν οδηγήσει στην κοινή πλέον παραδοχή πως η άσκηση της ενδοοικογενειακής βίας ξεπερνά τα όρια της ιδιωτικής ζωής και εμφανίζεται ως ευρύτερη κοινωνική παθογένεια.

Το παρόν σχέδιο νόμου, με βάση αυτήν την κοινή διαπίστωση, κινείται σε δύο επίπεδα. Με την αυστηρότητα των σχετικών διατάξεων κάνει σαφή την πρόθεση αρχικά του συντάκτη και ακολούθως του νομοθέτη να μην αφήσει αμφιβολία για την αποφασιστικότητα στη νομοθετική αντιμετώπιση του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας και με την εισαγωγή της ποινικής διαμεσολάβησης εισάγει το στοιχείο του διαλόγου και της επαφής των μερών, με σκοπό την αποφυγή της σκληρής ποινικής διαδικασίας, αλλά και την εξάντληση των περιθωρίων συνδιαλλαγής των διαδίκων πριν την ολική ρήξη και τη διάλυση της οικογένειας.

Η Κυβέρνηση αποδεικνύει για ακόμη μια φορά τα κοινωνικά αντανakλαστικά της σ' ένα ιδιαίτερο ευαίσθητο πεδίο. Θέλω να πιστεύω πως η πρωτοβουλία που ξεκίνησε ως μία πρόταση

νόμου, την οποία είχα την τιμή να συνυπογράψω, θα ψηφιστεί από όλες τις παρατάξεις. Διότι σ' ένα τέτοιο θέμα αποτελεί χρέος μας προς τους πολίτες το να μη διαφωνήσουμε. Διότι στη βία θύμα είναι όλη η κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε την κ. Ράπτη.

Ο κ. Κωνσταντάρης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω, καταθέτοντας την άποψη ότι ήταν και καλές και σημαντικές οι σημερινές τέσσερις προσθήκες στο σχέδιο νόμου -ήταν μικρές, βεβαίως, αλλά κρίσιμες- και άκουσα και την Αντιπολίτευση να συμφωνεί.

Θα πω ότι άκουσα πολύ ενδιαφέροντα πράγματα από ομιλητές της Αντιπολίτευσης, αλλά έτσι όπως είναι το σύστημα δεν μπορούμε να κάνουμε διάλογο. Μονολόγους θα κάνουμε και αρκετοί είπαν πράγματα, τα οποία ίσως χρειάζονταν να τα κουβεντιάσουμε. Δηλαδή, υπάρχει, απ' ό,τι έχω δει, κάθετη και επί της αρχής διαφωνία της Αντιπολίτευσης για την ποινική διαμεσολάβηση. Αυτό φάνηκε από την αρχή. Εγώ οφείλω να δηλώσω ότι συμφωνώ με την ποινική διαμεσολάβηση -και τη θεωρώ χρήσιμη- η οποία τελικά θα εξελιχθεί σε αναγκαία. Αν δεν αποδώσει, μπορούμε να ενεργήσουμε, να δούμε τι δεν πάει καλά, αλλά τουλάχιστον να χρησιμοποιήσουμε αυτήν τη λύση.

Κάτι άλλο το οποίο εμφανίζεται ως ζήτημα διαφωνίας επί της αρχής είναι το εξής: Το Κ.Κ.Ε. και ο Συνασπισμός λένε ότι χρειάζεται οικογενειακό δικαστήριο. Ίσως. Με την ίδια λογική, όμως, χρειάζονται και άλλα εξειδικευμένα δικαστήρια, δηλαδή, ειδικά δικαστήρια. Ο κ. Κουβέλης το θέλει -και στην Επιτροπή το ίδιο είπε και σήμερα- αλλά δεν το χαρακτηρίζει ειδικό. Δηλαδή, εν ολίγοις εγώ κατάλαβα ότι παίζουμε και λίγο με τη σημασία της λέξεως, τη διαφορά μεταξύ εξειδικευμένου και ειδικού. Βεβαίως, εμείς λέμε ότι δεν χρειάζονται ειδικά δικαστήρια.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Είναι άλλο αυτό που είπα εγώ, κύριε Κωνσταντάρη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ: Εντάξει. Σας άκουσα και στην Επιτροπή με μεγάλη προσοχή και σήμερα.

Τέλος, επίσης, να αναφέρω, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, ότι ο κ. Γείτονας αναφέρθηκε στο ρόλο των Μ.Μ.Ε. στη διαμόρφωση κακών προτύπων και πέταξε και κάτι για το θέμα των ξενώνων κακοποιημένων γυναικών. Εγώ θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικά και τα δύο και δεν πρέπει απλώς και μόνο να τα αναφέρουμε και να τα αφήνουμε χωρίς συζήτηση και χωρίς σοβαρή αντιμετώπιση.

Ωραία, το είπαμε. Έμεινε στον αέρα; Όχι. Αν το ανοίξουμε, πρέπει να το κουβεντιάσουμε.

Κύριε Πρόεδρε, σταχυολογώντας σύντομα ορισμένα πράγματα από τα όσα διάβασα, άκουσα και συζήτησα -γιατί συζήτησα για το θέμα της ενδοοικογενειακής βίας- αντιλαμβάνομαι πολλές από τις προεκτάσεις του σχεδίου νόμου και τη χρησιμότητά του, διότι βρισκόμαστε, αντιμετωπίζουμε, βιώνουμε δηλαδή, στην καθημερινότητά μας μία νέα εν εξελίξει εποχή, η οποία δεν είναι απόλυτα διαμορφωμένη ακόμα. Αυτό συμβαίνει, κυρίως, στις ενδοοικογενειακές, αλλά και στις κοινωνικές μας σχέσεις, μία καθημερινή κληρονομημένη βία και αγριότητα. Η οικογένεια -αυτό διαπιστώθηκε και από τους εισηγητές μας- δεν είναι πλέον όπως ήταν παλιά, προφανώς επειδή όλη η κοινωνία μας δεν είναι πλέον όπως ήταν παλιά. Έχουμε νέες καταστάσεις, νέα ήθη, νέα πραγματικότητα, νέους κανόνες. Τα πράγματα αλλάζουν. Πολλά άλλαξαν και η οικογένεια πια έχει άλλη υφή. Μονογονεϊκή οικογένεια, συμβίωση εκτός γάμου, υιοθετημένα παιδιά σε μονογονεϊκές οικογένειες, συμβίωση ή και γάμος ομοφύλων, βιασμός συζύγου από σύζυγο εντός του γάμου, ανθρωπιά δικαιώματα, σωφρονισμός, δικαιώματα του παιδιού. Τι θα κάνουμε; Δεν θα πρέπει να έχουμε καινούργιες και αυστηρές διατάξεις, για να τα ορίζουμε και να τα ρυθμίζουμε; Υπάρχουν νέες αξιόποινες συμπεριφορές. Η σωματική βία δεν θεωρείται και δεν πρέπει να θεωρείται ως το μόνο αποδεκτό μέσο σωφρονισμού και καθώς η έννοια της λέξεως «οικο-

γένεια» διευρύνεται και μεταλλάσσεται, είναι αναγκαία η θέσπιση των νέων κανόνων και ο προσδιορισμός των λέξεων «θύτης» και «θύμα».

Θυμάμαι πάλι μία φράση του κ. Κουβέλη από την ομιλία του στην Επιτροπή. Συγγνώμη, κύριε Κουβέλη, αλλά οι φράσεις σας μου μένουν και τις σημειώνω. Είπε ο κ. Κουβέλης: «Είναι εξαιρετικά θετικό το γεγονός ότι αναγνωρίζουμε πως υπάρχει ζήτημα και εξαιρετικά σοβαρό, όπως η οικογενειακή βία». Βεβαίως, και είναι ιδιαίτερος σημαντικός το ότι το αναγνωρίζουμε και προσπαθούμε να το αντιμετωπίσουμε. Και ορθά καλούμεθα να διατυπώσουμε άποψη και με μεγάλη προσοχή, αφού ο Ποινικός και ο Αστικός Κώδικας μπορεί να αρκούν, μπορεί όμως και όχι.

Κύριε Πρόεδρε, δεν θέλω να επεκταθώ περισσότερο. Θα είχα και εγώ πάρα πολλά να πω, αλλά δεν θα ξεπεράσω το χρόνο μου. Θέλω μόνο να αναφερθώ στο άρθρο 2 που αναφέρεται στην απαγόρευση κάθε μορφής βίας μεταξύ των μελών της οικογένειας. Ίσως κάποιος να πει ότι κάτι τέτοιο είναι αυτονόητο και αποτελεί πλεονασμό η αναφορά του. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι η ύπαρξη του αποτελεί πλεονασμό. Και ερωτώ γιατί; Επειδή είναι αυτονόητο; Με ποιον άλλον τρόπο ή μέσω απαγορεύεται ρητά η βία μεταξύ μελών μίας οικογένειας; Όλοι λένε ότι η χρήση βίας είναι μη αποδεκτή. Και λοιπόν; Γιατί να μην το γράψουμε στο νόμο ότι μία τέτοια ενέργεια είναι απολύτως απαράδεκτη και κολάσιμη, όταν εκδηλώνεται μεταξύ των μελών της οικογένειας; Να μην το γράψουμε, επειδή είναι αυτονόητο; Δυστυχώς, το αυτονόητο μας κυνηγά σε πάρα πολλές εκφάνσεις του καθημερινού μας βίου.

Στο άρθρο 6 παράγραφος 3 θεωρώ ότι περιέχεται μία από τις σημαντικότερες διατάξεις του νομοσχεδίου, αυτή που προβλέπει την τιμωρία του μέλους της οικογένειας που ασκεί βία ενώπιον ανηλίκου μέλους της οικογένειας. Θύμα, λοιπόν, καθίσταται και το ανήλικο άτομο ενώπιον του οποίου τελείται η πράξη βίας. Όπως ακούστηκε στην Επιτροπή, κυρίες κύριοι συνάδελφοι, από εκπρόσωπο ενός φορέα σύμφωνα με δημοσιευμένες μελέτες το 85% των ανηλίκων που έχουν υποστεί βία, οι ίδιοι ήταν παρόντες σε σκληρές ενδοοικογενειακής βίας και αναπαράγουν αυτό το μοντέλο ως ενήλικες στις δικές τους οικογένειες δέκα, είκοσι, είκοσι πέντε, τριάντα χρόνια μετά. Με το άρθρο 6 παράγραφος 3 γίνεται το πρώτο βήμα για την καταδίκη και εξαφάνιση της έννοιας του αρνητικού προτύπου στην οικογένεια, στην κοινωνία, στην τηλεόραση, στο δρόμο. Γι' αυτό ακριβώς και είπα ότι, αν ανοίξουμε το θέμα της αρνητικής επιρροής της τηλεόρασης, των Μ.Μ.Ε., του Τύπου γενικά, των εικόνων και των παραστάσεων που προσλαμβάνουν οι άνθρωποι τριγύρω μας, χωρίς να το θέλουν ή και χωρίς να ξέρουν τι είναι αυτό το οποίο θα προσλάβουν παρακολουθώντας μία δραστηριότητα, είναι πάρα πολύ μεγάλο και θα ήταν καλό να ξαναέρθουμε και να το δούμε πραγματικά στην έκτασή του.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Κωνσταντάρη.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος, κ. Κοσμίδης.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφέρομαι σε άρθρα και παραγράφους, καταθέτοντας ουσιαστικές και νομοτεχνικές παρατηρήσεις και επισημαίνοντας κινδύνους από την εφαρμογή κάποιων διατάξεων του νομοσχεδίου, χωρίς αυτό να σημαίνει πάντοτε άρνηση ψήφισής τους.

Άρθρο 1, παράγραφος 2, υποπερίπτωση α' και β'. Νομοθετούνται δύο ορισμοί της έννοιας «οικογένεια» με κριτήριο το βαθμό συγγένειας και τη συνοίκηση. Στην πρώτη περίπτωση σύνθεσης της οικογένειας, δηλαδή σύζυγοι, γονείς, παιδιά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του νομοσχεδίου, ανεξαρτήτως συνοίκησης. Στη δεύτερη περίπτωση, όπου η σύνθεση της οικογένειας είναι ευρύτερη, οι διατάξεις του νομοσχεδίου εφαρμόζονται, εάν υπάρχει συνοίκηση, κάτι που θα κρίνεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 51 επόμενα του Αστικού Κώδικα, περί κατοικίας.

Δείτε διάφορα παράδοξα σε αντίθετες κατευθύνσεις. Ένα συζυγικό ζευγάρι βρίσκεται σε διάσταση, πιθανώς μακροχρόνια. Αυτοί οι τύποι σύζυγοι ζουν και σε διαφορετική πόλη. Βρί-

σκονται τυχαία σε κάποια εκδήλωση, αναμοχλεύονται τα παλιά και ο άνδρας δέρνει την εν διαστάσει σύζυγό του. Αυτό θεωρείται κατά το νόμο ενδοοικογενειακή βία. Είναι σωστό;

Άλλο παράδειγμα σε αντίθετη κατεύθυνση. Εικοσιπεντάχρονος αδελφός, αυστηρός στα ήθη του, ζει μόνος του στη διπλανή γειτονιά, ή σε άλλο διαμέρισμα της ίδιας πολυκατοικίας, όπου κατοικούν οι γονείς του και η μικρή δεκαπεντάχρονη ζωηρή αδελφή του. Η τελευταία ζει και κινείται με τρόπο που κατά τον αδελφό θίγει την τιμή της οικογένειας, γι' αυτό και με κάποια αφορμή την ξυλοκοπεί. Η πράξη αυτή δεν συνιστά ενδοοικογενειακή βία, αφού τα αδέρφια δεν συνοικούν. Είναι σωστό;

Παρένθεση. Ο κύριος Υπουργός στην Επιτροπή ανέφερε ότι βλέπει θετικά την πρότασή μου, να περιληφθούν τα αδέρφια στην πρώτη σύνθεση της οικογένειας. Θα ήθελα μία εξήγηση, γιατί δεν πέρασε στο νομοσχέδιο αυτή η αρχικά θετική ανταπόκριση.

Άλλο παράδειγμα που το ανέφερα και κατά τη συζήτηση επί της αρχής. Δύο Έλληνες, άρρενες ομοφυλόφιλοι, παντρεύονται στο Βέλγιο, όπου τέτοιοι γάμοι επιτρέπονται και παράγονται τις ίδιες συνέπειες μ' ένα γάμο ετερόφυλων. Μετεγκαθίστανται στην Ελλάδα, ασκεί ο ένας σωματική βία κατά του άλλου, ο οποίος προσφεύγει στην ποινική διαμεσολάβηση, ή στο Πολυμελές Πρωτοδικείο του Βόλου, ζητώντας διαζύγιο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Προς τιμήν του Προέδρου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Τι θα πράξει ο εισαγγελέας στην πρώτη περίπτωση και το δικαστήριο στη δεύτερη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Γιατί του Βόλου, κύριε Κοσμίδη;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Για να μην λέω πάντα την Αθήνα.

Μία τολμηρή εκδοχή είναι να αποδεχθούν ότι έχουν δικαιοδοσία και να επιληφθούν, θεωρώντας το γάμο έγκυρο, που είναι. Άλλη εκδοχή είναι η μη αποδοχή με το σκεπτικό ότι οι γάμοι ομοφυλοφίλων προσκρούουν στην ελληνική δημόσια τάξη. Ελπίζω ότι είναι κατανοητό πως δεν παριστά το δικηγόρο των αιτημάτων των ομοφυλοφίλων. Απλά, υπογραμμίζω την κινητικότητα που υπάρχει διεθνώς για το θέμα και αναρωτιέμαι, έως πότε η έννοια της δημόσιας τάξης θα αντέχει ως ανάχωμα.

Για την ανηλικότητα. Ορίζεται στο νομοσχέδιο το δέκατο όγδοο έτος. Όμως, υπάρχουν διατάξεις στον Ποινικό Κώδικα που ορίζουν χαμηλότερα όρια για την ανηλικότητα. Παραδείγματος χάριν το άρθρο 312 του Ποινικού Κώδικα τιμωρεί τη σωματική βία ανήλικου, όταν αυτό είναι κάτω των δεκαεπτά ετών. Δηλαδή η σωματική βία κατά ανήλικου εντός οικογένειας τιμωρείται, εφόσον το ανήλικο παιδί είναι, έως δεκαοκτώ ετών, ενώ εκτός μέχρι τα δεκαεπτά. Είναι σωστή η διάκριση;

Άρθρο 2. Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί νομοθετείται αυτή η διάταξη. Δηλαδή σήμερα η άσκηση βίας επιτρέπεται και την απαγορεύουμε νυν το πρώτον; Σήμερα δεν απαγορεύεται η άσκηση βίας με σωρεία διατάξεων; Και τι σημαίνει, κάθε μορφής; Μέχρι ποιάς πράξης εξικνείται η άσκηση βίας με την προσθήκη του όρου, «κάθε μορφής»;

Άρθρο 3. Ένα ακόμα μαχητό τεκμήριο για τον κλονισμό της έγγραφης συμβίωσης με μετάθεση του βάρους απόδειξης. Αναρωτιέμαι ποιο δικαστήριο, αποδεικνυόμενης της άσκησης βίας σ' ένα ζευγάρι, θα μπορούσε ως τώρα να κρίνει ότι δεν κλονίστηκε ο γάμος έτσι και αλλιώς.

Άρθρο 4. Γίνεται παραπομπή στο άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα. Αυτό ισχύει και εφαρμόζεται είτε ψηφιστεί το άρθρο 4 είτε όχι. Φοβούμαι ότι με το άρθρο 4 ουσιαστικά νομιμοποιείται πανηγυρικά η σωματική βία που ασκείται για σωφρονισμό. Γενναίο βήμα θα ήταν η απαγόρευση γενικώς της σωματικής τιμωρίας ανήλικου για σωφρονισμό, όπως υπέδειξε στην ακρόαση φορέων με έμφαση ο Συνήγορος του Παιδιού και όπως έχουν ήδη νομοθετήσει δεκατέσσερις χώρες κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 5. Δυσκολεύομαι να διακρίνω γιατί χρειάζονται τα κατώτατα όρια. Εμφανιζόμαστε αυστηροί και δεν εμπιστευόμαστε τους δικαστές.

Για τα άρθρα του κεφαλαίου Γ', δηλαδή για τις ποινικές διατάξεις, η άποψή μου είναι ότι θα έπρεπε να ενσωματωθούν στις οικείες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ως επιβαρυντικές περι-

πτώσεις.

Άρθρο 8. Επισημαίνω ότι ο βιασμός εντός γάμου δεν πρέπει να εξομοιώνεται με το βιασμό εκτός γάμου, όσον αφορά την ποινική μεταχείριση. Βέβαια, τελικά ο δικαστής είναι που προβαίνει στην επιμέτρηση της ποινής. Ωστόσο, θεωρώ ότι άλλο βάρος έχει ο βιασμός πίσω από τις κουρτίνες της οικογενειακής στέγης και άλλο ο βιασμός που διαπράττει ένας ανισόρροπος αλήτης σ' ένα ανύποπτο κοριτσάκι που παίζει σ' ένα πάρκο. Με το ίδιο άρθρο που αντικαθιστά το άρθρο 338 του Ποινικού Κώδικα, επαναλαμβάνεται ο όρος «παραφροσύνη» ο οποίος δεν είναι πλέον δόκιμος. Θα πρότεινα να αναφέρεται ως ψυχική νόσος.

Άρθρο 9. Επισημαίνω έναν κίνδυνο: Η ισχύουσα διάταξη για την προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας παραπέμπει σε έννοιες οι οποίες έχουν οριοθετηθεί ερμηνευτικά και νομολογιακά. Τώρα, προστίθεται ο ταπεινωτικός λόγος ή έργο, δηλαδή συμπεριφορές που δεν έχουν το βάρος της προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας. Φοβούμαι ότι ανοίγουμε τους ασκούς του Αιόλου που θα εκκολάψουν εκβιασμούς ή άλλες ανεπιθύμητες παρενέργειες αφού η δίωξη θα ασκείται αυτεπαγγέλτως.

Κλείνω με το άρθρο 10. Θεωρώ υπερβολική τη διάταξη η οποία απαντάται μόνο σε νομοθεσίες για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος.

Για το κεφάλαιο Δ', επαναλαμβάνω την άποψή μου ότι η όλη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης, όπως καταστρώνεται στις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού, είναι πολυδαίδαλη και πολύπλοκη. Δεν θα αποδώσει καρπούς. Η διαμεσολάβηση δεν είναι θέμα εισαγγελέα και αστυνομίας. Είναι θέμα κοινωνικών λειτουργών και οικογενειακού δικαστή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κοσμίδη.

Ο κ. Παπαθεμελής έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κάποτε και για πολλούς αιώνες η οικογένεια ήταν «ανδρός και γυναικός συνάφεια και συγκλήρωση του βίου παντός, θείου τε και ανθρωπίνου δικαίου κοινωνία» κατά το γνωστό ορισμό του Μοδεστίνου.

Τώρα διανύουμε μια περίοδο κατά την οποία υπάρχει κατ' αρχήν μια έντονη κρίση του οικογενειακού θεσμού, υπάρχει γενικότερη κρίση αξιών ζωής, διαχρονικών αξιών. Στην κοινωνία μας, υπάρχει κρίση στο εκπαιδευτικό σύστημα, η βία στο σχολείο είναι κάτι το οποίο δεν έχει ερευνηθεί αλλά από όλες τις πηγές προκύπτει ότι είναι εντονότατη και εκτεταμένη. Εν πάση περιπτώσει η κρατούσα αποθώωση του επικοινωνιακού συστήματος δια της τηλεοπτικής εικόνας μεταφέρει τη βία στα σαλόνια των σπιτιών.

Βλέπω μια έκθεση από έρευνα που έκανε το Τμήμα Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, για το Δεκέμβριο του 2004. Τα στοιχεία της είναι συγκλονιστικά.

Μεταξύ της ώρας 20.00' και 24.00', οι σκηνές βίας στα ελληνικά τηλεοπτικά προγράμματα είναι δυο σκηνές βίας ανά λεπτό! Τι θέλουμε δηλαδή να γίνει τελικά στη συνειδηση των ανθρώπων; Είναι δυνατόν να μην επέλθει εθισμός; Είναι δυνατόν να μην επέλθει μιθριδατισμός με τη γνωστή κλασική έννοια του όρου; Εθίζονται οι πάντες στη βία και τη θεωρούν ένα φυσιολογικό φαινόμενο, τόσο φυσιολογικό που εκείνος ο οποίος δεν χρησιμοποιεί τη βία να είναι μη φυσιολογικός.

Λέει η έρευνα: «Η συχνή έκθεση σε βία προγράμματα μπορεί να οδηγήσει σε «αποευσαισθητοποίηση», δηλαδή σε μείωση της φυσιολογικής συναισθηματικής αντίδρασης, μείωσης της συμπίναξης για τα θύματα». Επομένως, να μην εκπλησσομάστε ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ενδοοικογενειακά γεγονότα δραματικά.

Όμως αντί να θεραπεύσουμε τις αιτίες, προσπαθούμε διά του νομοσχεδίου να θεραπεύσουμε το αποτέλεσμα, το οποίο αποτέλεσμα εν τω μεταξύ γιγαντώνεται, κύριε Υπουργέ, διότι το ίδιο αυτό πανεπιστημιακό τμήμα είχε κάνει έρευνα το 1997 και το 1999. Μ' αυτήν του 2004 καταλήγει ότι η αύξηση των σκηνών βίας τις αντίστοιχες ώρες είναι 65% μεταξύ των προηγούμενων ερευνών του και της έρευνας που έγινε το 2004. Φαντάζομαι ότι

αν κάνει μια έρευνα το 2006, τα πράγματα θα είναι πολύ χειρότερα. Είναι χαρακτηριστική δε η απεικόνιση βίας στην ελληνική τηλεόραση. Έκδηλη απεικόνιση τις ώρες που είπα, 20.00'-24.00', μεταξύ 6 και 19 Δεκεμβρίου, 2004 πάντοτε. Έκδηλη απεικόνιση, χίλια εκατόν εξήντα δύο περιστατικά. Απεικόνιση με στερεότυπο τρόπο, χίλια τριακόσια ενενήντα έξι. Απεικόνιση με σαδιστικό τρόπο, εκατόν ενενήντα δύο. Μορφές βίας –για να μην συνεχίσω- συνολικά, εννιάκοσις πενήντα μία. Σωματικές βλάβες, τριακόσις δεκαννιά. Δολοφονίες, τριακόσις δύο. Εμπρησμοί, διακόσιοι δώδεκα. Ληστείες, εξήντα έξι και βιασμοί, πενήντα εννιά. Υπ' αυτά τα δεδομένα είναι αυτονόητο ότι τα περιστατικά θα πολλαπλασιάζονται, θα αναπαράγονται και τόσο η ενδοοικογενειακή, όσο και η εξωοικογενειακή βία θα είναι ένα συνηθισμένο φαινόμενο. Εάν το σύστημα ζωής δεν αλλάξει προσανατολισμούς, εάν οι υγιώς σκεπτόμενοι άνθρωποι δεν δράσουν, δεν συντονιστούν, τα αποτελέσματα θα χειροτερεύουν καθημερινά.

Σε ό,τι αφορά τώρα την «ποινική διαμεσολάβηση», κατ' αρχήν με εκπλήσσει το γεγονός ότι για να υπάρξει διαμεσολάβηση, θα πρέπει να συναινέσει ο δράστης. Παγκοσμίως στις διαμεσολαβήσεις, από αυτές που κάνει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, μέχρι οι πάσης φύσεως διαχειριστές κρίσεων, παρεμβαίνουν σε μια κρίση επειδή έχουν μια αποστολή από τη χώρα τους, από έναν διεθνή οργανισμό κ.λπ.. Αν το δει κανείς αυτό σε σμικρογραφία, πρέπει το ίδιο να συμβαίνει και στην οικογένεια. Θεωρώ μάλλον απίθανο ότι ο δράστης θα θελήσει να υπαχθεί σε μια διαμεσολάβηση. Μπορεί να πρόκειται για κάποιον ο οποίος μετάνιωσε για αυτό που έκανε, αλλά αν έχει μετανιώσει για αυτό που έκανε θα επιδειξει την αλλαγή της συμπεριφοράς του ο ίδιος προς το θύμα του και σίγουρα η διαμεσολάβηση σε αυτήν την περίπτωση θα είναι περιττή.

Δεύτερον, συντάσσομαι με τους συναδέλφους οι οποίοι θεωρούν ότι ο δικαστής, αν δεν υπάρξει οικογενειακό δικαστήριο στο εγγύς μέλλον, ειδικά ο εισαγγελέας λόγω φόρτου υποχρεώσεων, λόγω διαμορφωμένης αντιλήψεως και εξαιτίας και άλλων αιτιών, μάλλον δεν είναι ο καταλληλότερος.

Εδώ θα πρέπει να υπάρχουν άνθρωποι με ειδική αποστολή, άνθρωποι οι οποίοι εκ του περισσεύματος της καρδιάς θα δρουν, διότι αυτές οι υποθέσεις είναι υποθέσεις καρδιάς.

Είναι αυτονόητο ότι εκεί που πρέπει να δοθεί βαρύτητα είναι να φύγει ο δράστης από το σπίτι και όχι να φύγει το θύμα από το σπίτι. Εάν εξαναγκαστεί το θύμα να φύγει από το σπίτι, διότι δεν έχει άλλη λύση, θα φύγει βέβαια και στις περισσότερες περιπτώσεις στην Ελλάδα θα πάει μάλλον στο πατρικό του σπίτι, όπου θα έχει ανοικτή αγκαλιά. Αυτό ας πούμε ότι το θα λύσουν οι γονείς του.

Εάν το θύμα όμως είναι όπερ συνηθέστερον η μητέρα, η οποία έχει να μεγαλώσει και παιδιά και δεν έχει εργασία, η πολιτεία πρέπει να έρθει αρωγός είτε με ένα επίδομα σ' αυτές τις περιπτώσεις είτε ταυτόχρονα και κυρίως με την εξεύρεση απασχόλησης. Μιας εργασίας σ' αυτήν τη γυναίκα, η οποία θα έχει χάσει τα πάντα και εκείνες τις ώρες τουλάχιστον δεν θα μπορεί να σκεφθεί ψύχραιμα για το τι άλλο μπορεί να κάνει.

Φρονώ, κύριε Πρόεδρε, ότι το νομοσχέδιο αποτελεί ανάγκη λόγω των καταστάσεων, οι οποίες έχουν δημιουργηθεί στις σύγχρονες κοινωνίες και στην ελληνική κοινωνία. Αν όμως δεν δοθεί προτεραιότητα απ' όλο το σύστημα, εκπαιδευτικό και μορφωτικό, κυρίως δε από τη «φωνική» επίδραση της τηλεοπτικής εικόνας, τότε θα πολλαπλασιαστούν οι ανάγκες και βεβαίως το πρωτογενές κύτταρο ενός έθνους, που είναι η οικογένεια, θα έχει αποσυντεθεί εις τα εξ' ων συνετέθη. Και τότε ο γάμος από «συγκλήρωση του βίου παντός» θα καταντήσει είδος αστικής συμβάσεως με τα στοιχεία μίας κάποιας οιονεί μίσθωσης με συγκεκριμένο χρόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστώ, κύριε Παπαθεμελίη.

Ο κ. Τσαντούλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρω ότι δεν πρωτοτυπώ λέγοντας ότι η οικογένεια αποτελεί τον πολυτιμότερο κοινωνικό παράγοντα

για ισορροπημένη, υγιή, δημιουργική και σωστή συμπεριφορά. Και αν αυτό ισχύει για την οικογένεια γενικά, ισχύει πολλαπλάσια όταν μιλάμε για την παραδοσιακή ελληνική οικογένεια, που ακολουθώντας σήμερα ξένα πρότυπα φαίνεται να αλλάζει, δυστυχώς, το χαρακτήρα της.

Στόχος του νομοσχεδίου που συζητάμε είναι η ενίσχυση της αρμονικής συμβίωσης στο πλαίσιο της οικογένειας. Σε μια εποχή που γενικά η πρόκληση φαίνεται να πρέπει να προηγείται της αντιμετώπισης των προβλημάτων, θα ήταν ασφαλώς προτιμότερο να μη διαταράσσεται αυτή η αρμονική συμβίωση και να προλαμβάνεται η εμφάνιση ενδοοικογενειακής βίας. Αυτό βέβαια θα απαιτούσε, όπως είπαν και πολλοί ομιλητές προηγούμενων, την αντιμετώπιση εκείνων των παραγόντων που πυροδοτούν και συντηρούν την ενδοοικογενειακή βία –όπως είναι ο αλκοολισμός, τα ψυχικά νοσήματα, η ανεργία, η φτώχεια, η υπάρχουσα γενικά νοστροπία, η προβολή εικόνων βίας ιδίως από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, η έλλειψη κατάλληλης παιδείας- και άλλων θεμάτων όμως γενικότερης αρμοδιότητας, που δεν θα μπορούσε να λύσει αυτό το νομοσχέδιο μόνο του.

Η οικογένεια έχει τη δύναμη και τη δυνατότητα να λύνει μέσα στους κόλπους της πολλά από τα προβλήματά της. Και αυτό είναι φυσιολογικό. Αυτό πρέπει να γίνεται. Αλλά δεν σημαίνει καθόλου ότι πίσω από κλειστές πόρτες και πίσω από κλειστά παράθυρα πρέπει να παραμένουν κρυφές και ανεξέλεγκτες πράξεις βίας.

Ίσως ακούγεται κάπως άσχημα να χρειάζεται να προστατεύεται με νόμο μέσα στην οικογένεια ένα μέλος απέναντι σε κάποιο άλλο ή κάποια άλλα μέλη της ίδιας οικογένειας. Αλλά βέβαια δεν επιτρέπεται να μετατρέπεται η οικογένεια σε τόπο ατιμώρητης καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και αυτό ιδιαίτερα ισχύει όταν αφορά ευαίσθητα σε τραυματικές συγκρούσεις άτομα. Και δεν εννοώ μόνο τις γυναίκες που έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό του να είναι θύματα αλλά κυρίως τα παιδιά, τους ηλικιωμένους, τα ανήμπορα άτομα.

Πιστεύω λοιπόν ότι ένα νομοσχέδιο σαν αυτό που συζητάμε, χρειάζεται. Δεν είμαι νομικός και δεν θα κάνω κάποιου τέτοιου τύπου παρατηρήσεις σε λεπτομέρειες του νομοσχεδίου. Θα ήθελα όμως να σταθώ σε κάποια του σημεία που θεωρώ σημαντικά.

Πρώτον, στον καθορισμό του ποια άτομα περιλαμβάνει η ευρεία έννοια της οικογένειας. Και αυτό ανεξάρτητα με συγκατοίκηση ή όχι. Πιστεύω ότι οι ακριβείς και σωστοί ορισμοί θα πρέπει να αποτελούν τη βάση και την αφετηρία για κάθε νομική ή άλλη ρύθμιση.

Δεύτερον, την εισαγωγή του θεσμού της ποινικής διαμεσολάβησης. Ακουστήκαν γνώμες ειδικών. Αλλά νομίζω ότι με όποια ίσως ελαττώματα φανεί ότι έχει στο μέλλον αυτή η ρύθμιση, θα διευκολύνει το θύμα να αναζητήσει βοήθεια από την πολιτεία χωρίς να εμπλέκεται άμεσα σε ποινική διαδικασία. Και είναι γνωστό ότι για πολλούς λόγους η καταγγελία αξιόποινων πράξεων, ιδιαίτερα όταν αυτές αφορούν συγγενικά πρόσωπα, δεν είναι καθόλου ευχάριστη δημόσια ενέργεια και γι' αυτό δεν γίνεται συχνά. Το νομοσχέδιο που συζητάμε νομίζω ότι παρέχει κάποια αξιόλογα προστατευτικά κίνητρα που εκφράζονται κυρίως με τη διαφύλαξη των καταγγελλόντων από τραυματικές δικαστικές διαδικασίες και κοινωνικό διασυρμό.

Τρίτον, το χαρακτηρισμό ως «σωματική βία» κάθε πράξης επιβολής σωματικού πόνου σε ανήλικο με σκοπό δήθεν το σωφρονισμό του. Το είπε και άλλος ομιλητής ότι αυτό που λέγαμε «το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο» φαίνεται να μην ισχύει σήμερα και σ' αυτό συμφωνούν και οι σύγχρονες παιδαγωγικές απόψεις.

Τέταρτον, περισσότερο αξιοσημείωτο θεωρώ το να αντιμετωπίζεται σαν θύμα ενδοοικογενειακής βίας και το ανήλικο μέλος της οικογένειας ενώπιον του οποίου ασκείται η βία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί αναμφισβήτητη επισημονική αλήθεια ότι αυτά τα ανήλικα μέλη που υπό οποιαδήποτε σχέση και για οποιονδήποτε λόγο συνοικούν, είναι εκτός από τα πιο αθώα, τα περισσότερο ίσως τραγικά θύματα, αφού αυτή η βία εντυπώνεται στην τρυφερή τους ύπαρξη και χαρα-

κτηριστικά καθορίζει μελλοντικές τους νοσηρές συμπεριφορές συχνά καταστροφικές και για τα ίδια τα άτομα αλλά και για το περιβάλλον τους. Αν ψάξουμε να βρούμε τα αίτια παθολογικής συμπεριφοράς κάποιων ενηλίκων, θα εκπλαγούμε από τη συχνότητα που τα αίτια αυτά ξεκινάνε από κακή, αρρωστημένη οικογενειακή εμπειρία στα πολύ παιδικά τους χρόνια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα τελειώσω περίπου όπως άρχισα. Η οικογένεια είναι ό,τι πολυτιμότερο διαθέτει η δομή της σημερινής κοινωνίας και έχει ανάγκη προστασίας από την πολιτεία. Προστασία που θα δώσει τη δυνατότητα και την ευκαιρία στα νεότερα κυρίως μέλη της, κάτω από υγιείς συνθήκες, ο καθένας να κάνει τη δική του καλύτερη από την προηγούμενη ίσως οικογένεια. Προς αυτήν την κατεύθυνση πιστεύω ότι κινείται το νομοσχέδιο που συζητάμε και γι' αυτόν το λόγο το υπερψηφίζω.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Τσαντούλα.

Ο κ. Γεώργιος Βασιλείου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν ήρθε στα χέρια μου το παρόν σχέδιο νόμου, ταυτόχρονα ήρθε στο μυαλό μου και η συνταγματική διάταξη του άρθρου 21, με την οποία καθιερώνεται μία ισχυρή προστατευτική ασπίδα για την οικογένεια.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι η οικογένεια ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία, τελούν υπό την προστασία του κράτους.

Ο συνταγματικός μας νομοθέτης θεώρησε –και πιστεύω πολύ σωστά, πολύ ορθά και με μεγάλη διορατικότητα, θα έλεγα και όπως αποδείχθηκε άλλωστε– ότι η οικογένεια αποτελεί το θεμέλιο του ελληνικού γίνεσθαι και τη βάση για την εξέλιξή μας σε όλους τους τομείς. Εάν η οικογένεια αρρωστήσει, θα αρρωστήσει και η κοινωνία μας. Εάν η οικογένεια αντιμετωπίζει προβλήματα, τότε αυτά τα προβλήματα θα διογκωθούν. Θα κληρονομηθούν από τις επερχόμενες γενιές και θα ριζώσουν στην κοινωνία μας, με αποτέλεσμα να την αποσφαθώσουν.

Εδώ δημιουργείται η συνήθεια, ο εθισμός. Και αυτή η συνήθεια μπαλώνεται μόνο με θεσμικές βάσεις και θεσμική προστασία. Και αυτό κάνει η Κυβέρνηση, αυτό κάνει το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια η ελληνική οικογένεια βομβαρδίζεται καθημερινά με άγνωστα για την ελληνική κουλτούρα στοιχεία. Και άλλα από αυτά τα μετουσιώνει, άλλα τα απορρίπτει.

Η παγκοσμιοποίηση, από την άλλη μεριά, προσπαθεί να ισοπεδώσει τα πάντα, αποχαρκτηρίζοντας κληρονομίες και πολιτισμούς, βάζοντας όλους τους λαούς σε ένα τσουβάλι. Και, δυστυχώς, τα προβλήματα αυτά πολλές φορές αποκτούν έντονη κοινωνική απαξία, ενώ άλλες φορές τυποποιούνται ακόμα και σε ποινικές πράξεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περνάμε δύσκολα χρόνια. Και, δυστυχώς, τα θύματα στις ημέρες μας είναι τα παιδιά και οι αδύναμοι.

Είμαι σίγουρος ότι όλοι μας αισθανόμαστε πολλές φορές μία τρομερή απαξία για τον άνθρωπο, όταν τα μέσα επικοινωνίας προβάλλουν τον πόνο των οικογενειών, των αδύναμων μελών τους και των παιδιών. Και το επικίνδυνο είναι ότι τέτοιες κοινωνικές ακρότητες δυστυχώς αυξάνονται και πλέον δεν αποτελούν εξαίρεση στην απρόσωπη και ψυχρή κοινωνία μας.

Έχει, λοιπόν, ωριμάσει η ανάγκη να παρέμβει η πολιτεία με τα συντεταγμένα όργανά της, για να προλάβει να καταστείλει και ιδίως να προστατεύσει τα παιδιά και τους αδύναμους.

Νομίζω ότι όλοι θα συμφωνήσετε πως η κοινωνική ευαισθησία σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες αποτελεί βασική και θεμελιώδη αρχή –όπως εκτιμώ– κάθε πολιτικού σχηματισμού. Και εκφραστές της πάγιας αυτής θέσης –μιλάω δηλαδή για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών– θα πρέπει να είμαστε εμείς, τόσο μέσα από τη θεσμική μας ιδιότητα όσο και μέσα από την ανθρώπινη. Όλοι εμείς και ανεξαρτήτως πολιτικών πεποιθήσεων.

Αξιότιμοι συνάδελφοι, η κοινωνία μας δεν πρέπει πλέον να κρύβεται πίσω από το δάκτυλό της. Το αντικοινωνικό και πολλές φορές ποινικά κολάσιμο φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας μας δείχνει τα δόντια του.

Πρέπει, λοιπόν, να ενεργοποιήσουμε όλους εκείνους τους μηχανισμούς, για να προλάβουμε κατ' αρχήν –που είναι το ιδανικό– και να καταστείλουμε, εάν απαιτείται.

Προσωπικά πιστεύω ότι πρέπει να ενισχύσουμε όλους εκείνους τους παιδευτικούς μηχανισμούς και να προαγάγουμε, ξυπνώντας από το λήθαργο, αρχές που η κοινωνία μας και η ελληνική οικογένεια είχε κάποτε ως ευαγγέλιο. Είναι θέμα παιδείας κι εκεί βρίσκεται η ρίζα του κακού.

Η Κυβέρνηση, με την κοινωνική ευαισθησία που τη χαρακτηρίζει, για άλλη μία φορά έρχεται να προτάξει κοινωνικά ιδεώδη και να προστατεύσει.

Με το παρόν σχέδιο νόμου εισάγεται στο νομικό μας κόσμο η έννοια της ενδοοικογενειακής βίας. Ενισχύεται ένα πλέγμα νομοθετικών διατάξεων με σκοπό τη συνολική και απρόσκοπτη εφαρμογή της κοινωνικής προστασίας των μελών μιας οικογένειας, με δεδομένη την ευαισθησία που χαρακτηρίζει τις περιπτώσεις αυτές.

Γενική κατευθυντήρια αρχή είναι η διάταξη του άρθρου 2, με την οποία ορίζεται ότι απαγορεύεται η άσκηση βίας κάθε μορφής μεταξύ των μελών μιας οικογένειας.

Με το νομοσχέδιο υιοθετείται για πρώτη φορά μια πρωτοποριακή διαδικασία. Η πολιτεία αντιλαμβάνεται την απαιτούμενη ευαισθησία και την ανάγκη στήριξης και προστασίας της οικογένειας, εισάγει μία σπουδαία καινοτομία: Τη διαμεσολάβηση δικαστικών λειτουργιών πριν φτάσουμε στο αντικοινωνικό φαινόμενο μέλη μιας οικογένειας κυριολεκτικά να σκοτώνονται ενώπιον δικαστηρίων.

Η πρόληψη, βεβαίως, είναι το καλύτερο φάρμακο. Και η προσπάθεια διαμεσολάβησης πριν την οριστική ρήξη έχει πολλές φορές θετικά αποτελέσματα. Κι εδώ έγκειται η σπουδαιότητα της νομοθετικής αυτής προσπάθειας: Να προλάβει. Και η πολιτεία, με ανεξάρτητα δικαιοδοτικά όργανα, να προσπαθήσει να κολλήσει ακόμα και το ραγισμένο τράμι.

Πρέπει στόχος μας να είναι να πετύχουμε το ακατόρθωτο. Εκεί θα κριθούμε και εκεί θα αποδείξουμε το έργο μας.

Από την άλλη μεριά, έννοια της ενδοοικογενειακής βίας εισάγεται και σε άλλες σχετικές νομοθετικές διατάξεις που αφορούν διαφορές από γάμο πάντοτε όμως υπέρ των αδυνάτων και μάλιστα αποτελώντας και τεκμήριο.

Πιστεύω ότι από το νομικό μας στερέωμα έλειπε μια τέτοια καινοτομία, η οποία σε λοιπά κράτη υφίσταται εδώ και χρόνια, όπως γνωρίζετε. Πρόκειται θεωρώ, για ένα ιδιαίτερα άρτιο και συστηματικά ενημερωμένο νομοσχέδιο που διαποτίζεται από ένα σύνολο διατάξεων, με έναν και μοναδικό σκοπό θα το χαρακτηρίζα εξύμνο νομοσχέδιο να προστατεύσει τα αδύνατα μέλη μιας οικογένειας και γενικότερα να προλάβει και να προστατεύσει την οικογένεια και την κοινωνία μας.

Βέβαια εγώ θα επιθυμούσα ποτέ να μη χρειαζόταν να έρθει αυτή η ώρα, αλλά στην περίπτωση αυτή απαιτείται να εξαντλήσουμε όλη την κοινωνική μας ευαισθησία και να ενεργοποιήσουμε όλους εκείνους τους απαραίτητους οργανισμούς για να αποδείξουμε ότι ζούμε σε ένα κοινωνικό κράτος δικαίου με αρχές και ιδεώδη. Και εκφραστές των παραπάνω ως είμαστε όλοι εμείς που βρισκόμαστε σε αυτήν την Αίθουσα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Βασιλείου.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει τις εκθέσεις της στα σχέδια νόμων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

1. «Κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στη Συμφωνία μεταξύ των Κυβερνήσεων των κρατών-μελών της Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου (Ο.Σ.Ε.Π.), για τη συνεργασία στον τομέα παροχής έκτακτης βοήθειας και άμεσης ανταπόκρισης σε φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, μετά της συνημμένης δήλωσης του Αζερμπαϊτζάν».

2. «Κύρωση του Μνημονίου Συμφωνίας για συνεργασία στον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης, της Διαχείρισης Προσωπικού και της Οργάνωσης μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Διοίκησης και Εσωτερικών της Ρουμανίας».

3. «Κύρωση του Μνημονίου Συμφωνίας για συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Επίβλεψης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας».

Το λόγο έχει ο κ. Βενιζέλος για προτασόμενη δευτερολογία, με την αγόρευση του οποίου ολοκληρώνεται και ο κατάλογος των ομιλητών. Στη συνέχεια θα έχει το λόγο ο κύριος Υπουργός.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, εστιάζω και εγώ την προσοχή μου στη δέση των άρθρων που οργανώνουν το θεσμό της ποινικής διαμεσολάβησης.

Όπως είχα την ευκαιρία να πω στη Διάρκη Επιτροπή και όπως τόνισε η εισηγήτριά μας και πολλοί συνάδελφοι, ο θεσμός αυτός πάσχει πολλαπλά.

Κατ' αρχάς η απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης συστήνει την εγκαθίδρυση θεσμών ποινικής μεσολάβησης, σύμφωνα προφανώς με τη συνταγματική τάξη και τις δικονομικές εγγυήσεις των κρατών-μελών. Ο θεσμός της ποινικής διαμεσολάβησης, όπως οργανώνεται στο συζητούμενο νομοσχέδιο, θέτει πρόβλημα αντισυνταγματικότητας εν όψει των προβλέψεων των άρθρων 96, 97, αλλά και 94 του Συντάγματος.

Η ποινική δικαιοδοσία, η ποινική αξίωση της πολιτείας, οργανώνεται συνταγματικά με πολύ συγκεκριμένο τρόπο στο άρθρο 96. Καί δεν μπορεί το όργανο που έχει την αρμοδιότητα άσκησης ποινικής δίωξης να χειριστεί κατά το δοκούν με τέτοιο τρόπο την ποινική δικαιοδοσία και επίσης να αφαιρέσει ύλη που ανήκει στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων ως ιδιωτική διαφορά κατά το άρθρο 94 του Συντάγματος.

Η βασική μου ένσταση, όμως, είναι κοινωνικού και πραγματολογικού χαρακτήρα, όχι συνταγματικού και δικονομικού. Θα έπρεπε η διαμεσολάβηση αυτή να ανατεθεί είτε σε δικαιοδοτικό όργανο, σε κοινωνικό λειτουργό, σε κοινωνική υπηρεσία ήπιας μορφής, είτε το πολύ-πολύ στον οικογενειακό δικαστή, ο οποίος έχει και την πλήρη εμπειρία και την πλήρη δικαιοδοσία να κάνει κάτι τέτοιο.

Έτσι όπως οργανώνεται ο θεσμός, ο παθών ή για να είμαι ακριβέστερος, η παθούσα –γιατί οι γυναίκες είναι τα συχνότερα θύματα ενδοοικογενειακής βίας- αμέσως μετά την τραγική εμπειρία της σωματικής βίας, θα υποστεί και την εμπειρία μιας ψυχολογικής πίεσης και μιας δικονομικής βίας, προκειμένου να αποδεχτεί την υπαγωγή στο ειδικό καθεστώς της διαμεσολάβησης του δράστη της ενδοοικογενειακής βίας. Γιατί, αν ο παθών ή η παθούσα εν προκειμένω δεν συναινέσει, ο σύζυγος ή το άλλο μέλος της οικογένειας δεν τυχάνει των ευεργετικών διατάξεων του νόμου.

Αρα όλη η οικογένεια, όλος ο περίγυρος, θα στραφεί προς το θύμα, το οποίο θα πιέζεται πλέον και ψυχολογικά και δικονομικά. Αρα, λοιπόν, έχουμε δύο φραγμούς: ένα φραγμό συνταγματικό, γιατί το Σύνταγμά μας οργανώνει και κατανέμει τις δικαιοδοσίες με πολύ συγκεκριμένο τρόπο κι ένα φραγμό κοινωνικό και πραγματολογικό. Όλα αυτά θα λειτουργήσουν αντίστροφα στην πράξη. Θα έχουμε ουσιαστικά πολλαπλασιασμό των φαινομένων ενδοοικογενειακής βίας και συγκάλυψη.

Και με την ευκαιρία, κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης, επειδή η σημερινή σας εμφάνιση είναι η πρώτη μετά την έναρξη της νέας Τακτικής Συνόδου της Βουλής κι επειδή η Βουλή κατά τρόπο πρωτοφανή παρέμεινε εν συνδω όλο το καλοκαίρι περιμένοντας κάποια στοιχεία από την Ελβετία –και αυτό που όλοι ζήσαμε είναι στοιχεία για το μεγάλο πρόβλημα στα Υπουργεία Ανάπτυξης και Απασχόλησης- θα ήθελα να ενημερώσετε τη Βουλή για το αν έχετε ήδη ενημερώσει τις ελβετικές δικαστικές και πολιτικές αρχές ότι έχει τερματιστεί, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος, η ποινική δικαιοδοσία της Βουλής σε σχέση με τα αιτούμενα στοιχεία, ώστε να είναι και έντιμες και καθαρές οι σχέσεις μας με την Ελβετική Συνομοσπονδία. Αυτό έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία να το ακούσουμε στην πρώτη

κοινοβουλευτική εμφάνισή σας, γιατί είχε στηθεί μια κοινοβουλευτική παγίδα εις βάρος της Αντιπολίτευσης. Και όπως ισχύει πάντα όταν κάποιος σκάβει το λάκκο του άλλου: έπεσε η ίδια η Κυβέρνηση και η κυβερνητική Πλειοψηφία στο λάκκο αυτόν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο κ. Τασούλας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ήθελα απλώς να αντιλέξω, όχι για χατίρι τού να είναι κανείς σώνει και καλά αντιλέγων, αλλά για να εκφράσω την άποψη ότι δεν προκύπτει αναγκαστικά ότι ο εισαγγελικός λειτουργός είναι αναρμόδιος συνταγματικά να διαχειριστεί το θέμα της ποινικής διαμεσολάβησης από καμία διάταξη. Θα ήθελα επίσης να υπενθυμίσω ότι η προσπάθεια συνδιαλλαγής γίνεται και από όργανα, τα οποία έχουν πολύ λιγότερες εγγυήσεις απ' ό,τι έχει ο εισαγγελικός λειτουργός. Και είναι γνωστό ότι τέτοιες προσπάθειες γίνονται και στις αστυνομικές αρχές και σε άλλες αρχές, ώστε να μην αχθεί ένα θέμα στην ποινική δικαιοδοσία.

Εντελώς δε πρόσφατα με την αναμόρφωση των σωφρονιστικών διατάξεων στις περί ανηλίκων διατάξεις, έχουμε την ίδια δυνατότητα του εισαγγελέως να φροντίζει, ώστε το θύμα παρανόμου πράξεως εκ μέρους ανηλίκου να μην οδηγείται σε υποβολή μηνύσεως όχι προς καταρράκωση της ποινικής του αξιώσεως ή προς μείωση της ύλης των δικαστηρίων, αλλά γιατί ο σκοπός του νομοθετήματος αυτού, ο σκοπός που υπαγορεύει αυτήν τη λύση είναι προς την κατεύθυνση της διευκόλυνσής του να σωφρονιστεί ο ανήλικος. Έτσι κι εδώ, επειδή ο σκοπός δεν είναι να οδηγηθεί μια υπόθεση πάση θυσία στη δικαιοσύνη, αλλά να αντιμετωπιστεί ένα σοβαρότατο πρόβλημα, το οποίο κλονίζει τα θεμέλια μιας οικογένειας, η προσπάθεια που ο εισαγγελέας ξεκινάει και που δεν είναι υποχρεωτική, αν δεν τη θέλουν τα μέρη, δεν νομίζω ότι δημιουργεί συνταγματικά ζητήματα ή ότι θέτει το θέμα υπό την κρίση ενός οργάνου, το οποίο στερείται των σωστών εγγυήσεων. Απεναντίας, δείχνει ότι η πολιτεία δεν έχει κάποια ποινική βουλή στο να εντάξει όλα τα θέματα στη δικαιοδοσία της ποινικής δικαιοσύνης, αλλά έχει μία επιθυμία να τα λύνει με τον ηπιότερο, τον ανθρωπινότερο και τον αποτελεσματικότερο τρόπο.

Ως προς τα υπόλοιπα θέματα νομίζω ότι θα πάρει απάντηση από αρμοδιότερους ο κ. Βενιζέλος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω καταγράψει συστηματικά όλα ή περίπου όλα τα σημεία κριτικής που ακούστηκαν από συναδέλφους και θα επιχειρήσω να απαντήσω συστηματικά κατ' άρθρον.

Με τις διατάξεις του νομοσχεδίου για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας υλοποιήθηκαν δύο βασικές επιδιώξεις μας. Πρώτα απ' όλα να παράσχουμε την ευρύτερη δυνατή προστασία στα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας -του απαράδεκτου αυτού κοινωνικού φαινομένου- και από την άλλη μεριά να κατοχυρώσουμε την απαιτούμενη σε ένα προεχόντως ποινικό νομοθέτημα ασφάλεια δικαίου. Στους ειδικούς ποινικούς νόμους τα δύο αυτά αγαθά λειτουργούν πολλές φορές ανταγωνιστικά, δηλαδή αυτό που κερδίζει κανείς σε προστασία του θύματος, το χάνει σε ασφάλεια δικαίου.

Για να εξηγηρήσουμε ισοδύναμα και τους δύο αυτούς στόχους, περιλάβαμε στο πρώτο άρθρο ορισμούς των τριών σημαντικότερων εννοιών της νομοθετικής ύλης του νομοσχεδίου, δηλαδή των εννοιών της ενδοοικογενειακής βίας, της οικογένειας και του θύματος. Δεν συμπεριλάβαμε στις διατάξεις του τον ορισμό του ενδοοικογενειακού εγκλήματος, που περιέχεται στη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών του 1993. Ο ορισμός αυτός έχει οπωσδήποτε την αυτονόητη σημασία του σε ένα κείμενο, στόχος του οποίου είναι να κατευθύνει την αντεγκληματική πολιτική στο συγκεκριμένο πεδίο. Ωστόσο σ' ένα ποινικό νομοθέτημα ως στοιχείο της ποινικής υπόστασης των εγκλημάτων ο εν λόγω ορισμός δεν περιέχει ασφάλεια δικαίου, αφού οι έννοιες στις οποίες

αναφέρεται, οι έννοιες που απαριθμεί, δεν έχουν το συνταγματικά επιβαλλόμενο αυστηρό περιεχόμενο.

Πέραν αυτού, η υιοθέτηση ενός τόσο ευρέως ορισμού, όπως αυτός που περιλαμβάνεται, όπως είπα, στη σχετική διακήρυξη, θα μας εξέθετε και στον κίνδυνο να έχουμε καταστρώσει έναν τρόπο τινά δεύτερο Ποινικό Κώδικα, έναν –ας το πω έτσι- ενδο-οικογενειακό Ποινικό Κώδικα για τις συγκεκριμένες αυτές συμπεριφορές.

Η υπηρέτηση της ασφάλειας του δικαίου δεν μας εμπόδισε, πρώτον, να σημειώσουμε με έμφαση στην αιτιολογική έκθεση –πράγματι όχι στο κείμενο του νόμου- ότι οι διατάξεις αναφέρονται πρωτίτως στις γυναίκες. Αυτές είναι το συνηθέστερο θύμα της ενδοοικογενειακής βίας.

Δεύτερον, η υπηρέτηση της ασφάλειας του δικαίου δεν μας εμπόδισε, επίσης, να επεκτείνουμε την ποινική προστασία στον ευρύτερο δυνατό κύκλο προσώπων. Πράγματι, στο υποστοιχείο γ' του άρθρου 1, διευρύνουμε τον κύκλο των προστατευομένων μελών, πέρα από τα όρια της παραδοσιακής οικογένειας, της με γάμο οικογένειας. Προστατεύουμε, δηλαδή, και τον άνδρα ή τη γυναίκα μίας σταθερής σχέσης εκτός γάμου, βέβαια υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι συνοικούν, όπως επίσης και τα παιδιά τους, κοινά ή μη. Αλλά προστατεύουμε, επίσης, από πράξεις ενδοοικογενειακής βίας και τους τέως συζύγους –και αυτό απειριόριστα.

Το άρθρο 2 περιλαμβάνει μία μόνο εκ πρώτης όψεως διακηρυκτικού χαρακτήρα διάταξη, σύμφωνα με την οποία η άσκηση βίας, κάθε μορφής, μεταξύ των μελών της οικογένειας απαγορεύεται.

Αυτήν τη διάταξη την επέβαλαν κατ' αρχάς τεχνικοί λόγοι. Δεν έπρεπε να δώσουμε την εντύπωση ότι ο συγκεκριμένος νόμος απαγόρευε μεν την ενδοοικογενειακή βία, αλλά σιωπούσε για τις άλλες μορφές βίας, μεταξύ των μελών της οικογένειας, για τις οποίες δεν διέλαβε ο ίδιος ποινικές κυρώσεις. Κι αυτό δεν το έπραξε αυτό το νομοσχέδιο, όπως είπαμε και κατά τη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου, για να αποφευχθεί μια ανεπιθύμητη, εκτεταμένη ποινικοποίηση της οικογενειακής ζωής.

Σχετικά με την παρατήρηση του κ. Κοσμίδη, ναι, να προσθέσουμε στο άρθρο 1 παράγραφος 2 εδάφιο α' «οικογένεια ή κοινότητα που αποτελείται από συζύγους ή γονείς και συγγενείς πρώτου» -προσθέτουμε: «και δεύτερου βαθμού εξ αίματος, εξ αγχιστείας ή εξ υιοθεσίας». Έτσι επιλύεται πράγματι το σχετικό πρόβλημα που έθεσε, σχετικά με τα αδέρφια.

Σχετικά με το άρθρο 4 προβάλλεται η αντίρρηση ότι η σωματική βία σε βάρος ανηλίκων δεν αποδοκιμάζεται –τάχα- από το νομοθέτη γενικά και χωρίς προϋποθέσεις, αλλά μόνον ως μέσο της ανατροφής του ανηλίκου. Δεν ευσταθεί, όμως, αυτή η παρατήρηση. Αρκεί κάποιος να διαβάσει τη διάταξη του άρθρου 2 του νομοσχεδίου για να αντιληφθεί ότι απαγορεύουμε την άσκηση οποιασδήποτε μορφής βίας μεταξύ ανεξαιρέτως όλων των μελών της οικογένειας.

Εκείνο αντίθετα που πετύχαμε με το άρθρο 4 είναι να προσδιορίσουμε ότι η σωματική βία, σε βάρος των ανηλίκων, ακόμη και όταν εκδηλώνεται για δήθεν αγαθό σκοπό, δηλαδή για το σωφρονισμό, εφέλκει σοβαρές συνέπειες γι' αυτόν που την ασκεί. Οι επιπτώσεις είναι ποινικές, κατά το άρθρο 6, είναι και αστικές, όπως ξέρετε. Προσδιορίζονται από το άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα και η σημαντικότερη απ' αυτές τις συνέπειες είναι η μερική ή και ολική αφαίρεση της γονικής μέριμνας από αυτόν που βιαιοπραγεί.

Σχετικά με το άρθρο 6 θα αναφερθώ στο θέμα αν περιλαμβάνεται ή όχι ο ενδεχόμενος δόλος στη σκοπούμενη βαριά σωματική βλάβη. Δεν αντελήφθη η εισηγήτρια της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης το σφάλμα της και επιμένει να το διαπράττει. Μας κατηγορεί ότι με τη διατύπωση αποκλείουμε την τέλεση της πράξης με ενδεχόμενο δόλο. Αρκεί απλώς μια αντιπαραβολή του εδαφίου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 με την παράγραφο 1 του άρθρου 27 του Ποινικού Κώδικα –εκεί δίδεται ο ορισμός του ενδεχόμενου δόλου- για να γίνει αντιληπτό ότι αυτό που κάναμε με τη διατύπωσή μας στο νομοσχέδιο είναι ακριβώς να περιλάβουμε και όχι να αποκλείσουμε την τέλεση

της πράξης με ενδεχόμενο δόλο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Βάλτε το σαφέστερα.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Είναι σαφές, κυρία συνάδελφε.

Ειδικότερα όσον αφορά τις ποινές που επαπειλούνται στα επιμέρους εγκλήματα του άρθρου 6, η Αντιπολίτευση μας προσάπτει ότι αφ' ενός μεν η επαύξηση των ποινών δεν αντιστοιχεί σε αυξημένη αντίστοιχα απαξία των συμπεριφορών αυτών που θέλουμε να τιμωρήσουμε, αφ' ετέρου δε ότι υπερκεράσαμε τάχα τη σκόπευση του νομοσχεδίου που δήθεν ήθελε να παράσχει ποινική προστασία μόνο σε ορισμένα πρόσωπα με ευάλωτη κοινωνική θέση –γυναίκες, ανήλικους, ασθενείς, υπερήλικες κ.λπ.. Ωστόσο κι αυτές οι δύο αιτιάσεις δεν ευσταθούν.

Πρώτα απ' όλα να καταστεί σαφές ότι η σωματική βλάβη, που τελείται ενδοοικογενειακά, παρ' ότι κατά το φαινόμενο της μοιάζει προς την κοινή σωματική βλάβη, δεν έχει κατά τα λοιπά καμία ομοιότητα μ' αυτήν.

Όπως είχα την ευκαιρία να υπογραμμίσω κατά τη συζήτηση επί της αρχής, η κοινή σωματική βλάβη συνιστά αντικοινωνική στιγμή συμπεριφορά του δράστη, ενώ αντίθετα η ενδοοικογενειακή αποτελεί μορφή της αποκαλούμενης έμφυλης εγκληματικότητας. Ο δράστης, δηλαδή, με τη συμπεριφορά του εκφράζει και παγώνει, όταν επαναλαμβάνεται αυτή, την κοινωνική υπεροχή του φύλου του έναντι του φύλου του θύματος. Αυτός είναι ο σκοπός του, αυτό επιδιώκει, στη συνηθέστερη περίπτωση βέβαια της άσκησης ενδοοικογενειακής βίας από τον άνδρα σε βάρος της γυναίκας. Κατά τούτο το άδικο και η απαξία της ενδοοικογενειακής βίας είναι τελείως διαφορετικά από εκείνα της σωματικής βλάβης.

Ακόμα και σε παραδείγματα που είχε αναφέρει στη συζήτηση επί της αρχής ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Καστανίδης, όπου η βία εκδηλώνεται –ας θυμίζω- μεταξύ πατέρα και γιού ή αντίστροφα μεταξύ γιου κι πατέρα, κοινό στοιχείο, κοινός παρανομαστής αυτών των συμπεριφορών παραμένει η οικογενειακή σχέση. Όπου η ενδοοικογενειακή βία λαμβάνει χώρα, είναι λογικό να δεχθούμε επίταση του αδικού και αυξημένη απαξία σε αυτές τις συμπεριφορές, λόγω ακριβώς αυτής της οικογενειακής σχέσης.

Επομένως κακώς ισχυρίζονται ορισμένοι ότι το νομοσχέδιο μας αφορά τάχα μόνο τους κοινωνικά ανήμπορους και αυτό διότι ήδη στο άρθρο 1 γίνεται σαφές ότι στόχος μας είναι ακριβώς να προστατεύσουμε όλα ανεξαιρέτως τα μέλη της οικογένειας –ρητά λέγεται- που υφίστανται ενδοοικογενειακή βία. Αντίθετα, η τέλεση της πράξης σε βάρος ασθενών, υπερηλίκων, ανηλίκων κ.λπ. συνιστά απλώς διακεκριμένη περίπτωση της εγκληματικής συμπεριφοράς και όχι στόχευση του νομοσχεδίου μας. Κατά τούτο, λοιπόν, πιστεύω ότι δεν ευσταθεί και το δεύτερο αυτό επιχείρημα, ότι δηλαδή, με τις διατάξεις του νομοσχεδίου υπερκεράσαμε τους στόχους που τέθηκαν μ' αυτό.

Στο άρθρο 8 προτάθηκε η ποινή του συζυγικού βιασμού να είναι ηπιότερη εκείνης του κοινού βιασμού. Η αντίληψη αυτή δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Η απαξία της συγκεκριμένης συμπεριφοράς δεν πιστεύουμε ότι ελαττώνεται ως εκ του γεγονότος ότι εκδηλώνεται εντός του γάμου. Πεποιήσή μας είναι ακριβώς η αντίστροφη, ότι δηλαδή η εξομοίωση των ποινικών κυρώσεων του ενδοοικογενειακού με τον κοινό βιασμό θα κατοχυρώσει την αξιοπρέπεια της γυναίκας συζύγου, κατά τον πλέον αδιαμφισβήτητο τρόπο και αυτό διότι έτσι διακηρύσσεται ότι ο γάμος δεν αποτελεί συγχωροχάρτι για τις προσβολές της γενετήσιας ζωής –και όχι μόνο- που τελούνται σε βάρος της γυναίκας συζύγου και ακόμα ότι δεν αποτελεί, δεν συνιστά εκπαιδευτική δικαιοπραξία της γενετήσιας ελευθερίας. Η προστασία των ατομικών δικαιωμάτων της γυναίκας συζύγου είναι αδιανόητο να σταματά στο κατώφλι της οικογένειας, στο κατώφλι του σπιτιού, στο κατώφλι του υπνοδωματίου της.

Λίγα λόγια τώρα για τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώθηκε η ποινική διαμεσολάβηση και αναφερόμαι στα άρθρα 11 μέχρι 14. Είναι πράγματι η ποινική διαμεσολάβηση ένας νεοπαγής θεσμός, με τον οποίο η πολιτεία επιθυμεί να αντιδράσει με αυστηρότητα στο ενδοοικογενειακό έγκλημα, χωρίς όμως, από

την άλλη μεριά η ποινική αντίδρασή της να προσθέσει προβλήματα στην ήδη διαταραγμένη οικογενειακή ζωή από την αυτόκλητη επέμβαση του εισαγγελέα.

Πρόκειται για ένα θεσμό πολλά χρόνια εμπεδωμένο σε πολλά άλλα δικαιοδικά συστήματα. Γι' αυτόν το λόγο ομολογώ ότι απορώ γιατί υπάρχει αυτή η αντίδραση από την πλευρά της Αντιπολίτευσης για την εισαγωγή του και στην ελληνική έννομη τάξη.

Πράγματι είναι προκλητικό να καταργείται η ποινική αξίωση της πολιτείας και να εξαφανίζεται η αξιόποινη πράξη λόγω χάριν του υπερήμερου οφειλέτη του δημοσίου, που εξοφλεί ολοσχερώς το χρέος του, ακόμα και μετά την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος του ακόμα και στην κατ' έφεση δίκη και αυτό να μην είναι δυνατόν να συμβεί στην περίπτωση της οικογένειας που πάσχει, όταν μέλος της έχει δημιουργήσει ένα πρόβλημα και στη συνέχεια και με την παρέμβαση της πολιτείας μεταμελείται και συμμορφώνεται εφεξής στις επιταγές του νόμου.

Επιτρέψτε μου γι' αυτόν το λόγο να εκφράσω την ικανοποίησή μου επειδή μετά το 1951, οπότε τέθηκε σε ισχύ ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας εισάγεται και στην ελληνική έννομη τάξη για πρώτη φορά μία νέα μορφή ποινικής διαδικασίας, ένας νέος τύπος επίτευξης του ζητούμενου στην ποινική δίκη, που είναι η κοινωνική ειρήνευση, με την απονομή της δικαιοσύνης. Αυτός δεν είναι ο στόχος;

Ως αποφασιστικής σημασίας πρόσωπο για τη διεκπεραίωση της διαμεσολάβησης κρίθηκε ότι πρέπει να είναι ο εισαγγελέας. Αυτό και λόγω του αυξημένου κύρους του και διότι αυτός είναι που τελικά πρέπει να αποφασίσει αν θα αρχειοθετήσει τη δικογραφία -αρμοδιότητα άλλωστε που ήδη ασκεί, όχι μόνο πριν από την άσκηση της ποινικής δίωξης αλλά και μετά απ' αυτήν.

Και εδώ θα απαντήσω στην παρατήρηση του κ. Βενιζέλου περί αντισυνταγματικότητας. Αυτή η οιονεί δικαιοδοτική αρμοδιότητα δεν είναι αντισυνταγματική πιστεύω, στο μέτρο που κατά το Σύνταγμα ο εισαγγελέας είναι και αυτός δικαστικός λειτουργός και πάντως μόνος αρμόδιος να κρίνει τα σχετικά με την άσκηση ή τη μη άσκηση ποινικής δίωξης.

Κατά τη διαμόρφωση του θεσμού της ποινικής διαμεσολάβησης λήφθηκε επίσης πρόνοια να μην επωφελείται απ' αυτήν τη διαδικασία κανένας από τα δύο μέρη -να είναι «ουδέτερη». Βεβαίως είναι δυνατόν, όπως ειπώθηκε από τον κ. Βενιζέλο να ασκούνται πιέσεις στο θύμα προκειμένου να δεχθεί τη διαμεσολάβηση. Αλλά γιατί αυτό είναι κατ' ανάγκη κακό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συντομεύετε, κύριε Υπουργέ. Έχετε υπερβεί το χρόνο σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Προσπαθώ, κύριε Πρόεδρε, όσο βραχύτερα μπορώ να απαντήσω σε όλους τους συναδέλφους.

Δώστε μου πέντε λεπτά της ώρας ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Αυτό σημαίνει ότι το Προεδρείο απευθύνθηκε στους συναδέλφους αν συμφωνούν για την παράταση του χρόνου σας εμμέσως πλην σαφώς.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ, λοιπόν, δεν θεωρώ ότι αυτό είναι κατ' ανάγκη κακό. Αλλά νομίζω ότι δεν αποδίδετε τη σημασία που πρέπει στο γεγονός ότι με την ποινική διαμεσολάβηση το θύμα αποζημιώνεται αμέσως και όχι μετά από τη διεξαγωγή της όποιας πολιτικής δίκης. Και ο δράστης δέχεται να μείνει εκτός οικογενειακής κατοικίας για εύλογο χρονικό διάστημα, για το διάστημα μάλιστα, που θα προτείνει το θύμα. Και ακόμη αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρακολουθήσει μαθήματα θεραπείας. Και αν μάλιστα υποτροπιάσει θυμίζω ότι παραπέμπεται οριστικά σε δίκη, όχι μόνο για τη νέα, αλλά και για την παλαιότερη πράξη του.

Ακόμη θα ήθελα σχετικά να απευθύνω το εξής ερώτημα: Έχετε την εντύπωση, κύριοι συνάδελφοι, ότι αν απαλειφθεί, για την ανάγκη της συζήτησης, η διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης, θα κέρδιζε το θύμα; Ποιο θα ήταν άραγε το όφελος για το θύμα αν ελλείψει, ας πω, διαμεσολάβησης, ο δράστης δικαζόταν και καταδικαζόταν στη συνέχεια, όμως, είτε με την αναστολή της εκτέλεσης της ποινής είτε με το ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης κατάφερνε να επιστρέψει το ίδιο βράδυ στο σπίτι του; Θα ήταν καλύτερα;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, υπάρχει και η διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων ρύθμισης της κατάστασης. Αν έχει διαταραχθεί η οικογενειακή ζωή και βρισκόμαστε σε κατάσταση αντιδικίας, υπάρχουν θεσμοί του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που το προβλέπουν αυτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Βενιζέλο, μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες θα κινδύνευε να βρεθεί εκ νέου μέσα στο σπίτι ...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Με προσωρινή διαταγή μέσα σε μία ώρα!

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι αναγκαία, γιατί η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων είναι βέβαιο ότι θα τελεσφορούσε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Εσείς έχετε προτείνει και στην Αναθεώρηση να προστεθεί ειδική ρύθμιση για την προσωρινή δικαστική προστασία, που δεν την κάνετε σεβαστή στις εργατικές διαφορές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Βενιζέλο, πάντως αν ήσασταν στο δικαστήριο, δεν θα μπορούσατε να μιλήσετε, χωρίς την άδεια του προέδρου ούτε εσείς ούτε ο κύριος Υπουργός!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Μην είστε σίγουρος, κύριε Πρόεδρε! Ενόσ αριστοκράτη Προέδρου, όπως εσείς, ο οποίος είναι γενναιόδωρος, θα μπορούσαμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Έχετε δώσει δεκατρία λεπτά της ώρας παραπάνω στον κύριο Υπουργό, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Για να σας απαντήσει, κύριε Καστανίδη. Άλλωστε, βλέπω ότι το θέλετε όλοι σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Καταλήγοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι η διαμόρφωση του θεσμού της ποινικής διαμεσολάβησης στηρίχθηκε στον εξαιρετικά επιτυχημένο στην πράξη θεσμό της πολιτικής αγωγής και ταυτόχρονα λήφθηκε πρόνοια, ώστε η διαδικασία να κινηθεί χωρίς ο δράστης να υποχρεούται σε ομολογία ενοχής και χωρίς να του επιβάλλονται επαχθείς συνέπειες για την πράξη χωρίς δικαστική απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις διατάξεις του νομοσχεδίου, πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση κάνει ένα πολύ μεγάλο βήμα και καλύπτει ένα, απ' όλους, άλλωστε, ομολογημένο, κενό. Παρέχει το αναγκαίο νομοθετικό πλαίσιο ώστε να βγουν πια τα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας -κυρίως οι γυναίκες, για να το λέμε απερίφραστα- από το σκοτάδι και να ζητήσουν την αρωγή, που δικαιούνται.

Θέλω να σημειώσω -και κλείνω με αυτήν τη βασική παρατήρηση- ότι επιχειρήσαμε μ' αυτό το νομοθέτημα να ακολουθήσουμε τη μέση οδό. Δηλαδή, από τη μία πλευρά καταστήσαμε εξαιρετικά αυστηρό το ποινικό οπλοστάσιο της πολιτείας, ώστε να μην καταλείπεται καμιά αμφιβολία ότι η ενδοοικογενειακή βία θα παταχθεί όπου και όπως κι αν εκδηλώνεται και ταυτόχρονα, θελήσαμε να βοηθήσουμε με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο την οικογένεια, που ταλανίζεται από το απαράδεκτο αυτό φαινόμενο, ώστε να υπάρχει μία ακόμη ευκαιρία για τα μέλη της να βρουν και πάλι την ειρήνευση, που έχουν ανάγκη.

Πιστεύω ότι με το νομοθέτημά μας αυτό πρωτοπορούμε. Είναι ευθύνη όλων μας να εξαλείψουμε την ενδοοικογενειακή βία από την κοινωνία μας και επίσης να πατάξουμε τις παιδοφιλικές τάσεις με όποιο τρόπο κι αν αυτές εκδηλώνονται.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως 15 και θα γίνει η ψήφισή τους κεχωρισμένως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό ως έχει ομόφωνα.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει ομόφωνα.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό ως έχει ομόφωνα.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό ως έχει ομόφωνα.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό ως έχει ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς, το άρθρο 12 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 13 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 13.50' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 5 Οκτωβρίου 2006 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

